

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА НАУКОВА БІБЛІОТЕКА
ім. В.Г. КОРОЛЕНКА

Повернені імена

УКРАЇНСЬКИЙ ПИСЬМЕННИК
ГРИГОРІЙ КОСИНКА
(1899 – 1934)

Біобібліографічний покажчик

Харків 2013

ПЕРЕДМОВА

Видання, що продовжує серію біобібліографічних покажчиків «Повернені імена», присвячене українському письменнику Григорію Косинці, який деякий час жив і працював у Харкові. Покажчик містить описи творів Г. Косинки, що видавалися у 1919 – 2012 рр. українською, російською та іншими мовами, літератури про його життя і творчість тощо. Матеріали подано за хронологією видання, літературу про окремі твори та рецензії на твори Г. Косинки – за алфавітом назв, спогади про письменника та художні твори про нього – за алфавітом авторів. Довідковий апарат покажчика складається зі статті про творчий шлях Г. Косинки, алфавітного та іменного покажчиків. Документи, відсутні у ХДНБ ім. В.Г. Короленка і не перевірені *de visu*, позначені астериском (*).

Бібліографічний опис документів здійснений за ДСТУ ГОСТ 7.1.2006 «Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання». У разі необхідності бібліографічні записи супроводжуються стислими анотаціями.

Видання адресоване літературознавцям, викладачам, студентам, краєзнавцям, а також усім, хто цікавиться вітчизняною літературою.

Зауваження та пропозиції просимо надсилати на адресу: 61003, м. Харків-3, пров. Короленка, 18, Харківська державна наукова бібліотека ім. В.Г. Короленка, науково-видавничий центр.

ГРИГОРІЙ КОСИНКА: причинки до біографії письменника

«Типовий “старохарківський” будинок, споруджений на Ветеринарній¹ вулиці наприкінці минулого століття. Перед будинком – багновисько, що зветься тротуаром»² – двері виходять просто на вулицю, далі – «захаращений коридор»³ і, врешті, кімната, яка стала першим помешканням Григорія Косинки в Харкові восени 1925 року. Саме так описує його Михайло Файбишенко, згадуючи свою першу зустріч із письменником.

Кімната належала Олександрові Копиленку, який люб’язно розділив своє житло з колегою. А оскільки розташування було доволі зручним поміж редакціями газет і видавництв, то Копиленківська оселя часто ставала місцем зустрічі для літераторів та журналістів.

Цілком можливо, що ця адреса була знайома Косинці ще під час попередніх відвідин столиці на Лопані, коли він брав участь у різних літературних заходах. Перший його приїзд фіксується осінню 1922 року, тоді на плужанському вечорі в Селянському будинку харківці познайомилися з новелою Григорія Косинки «На золотих богів» в авторському декламуванні⁴. З-поміж літераторів були присутні Сергій Пилипенко (голова Спілки селянських письменників «Плуг»), Петро Панч, Іван Сенченко, Володимир Сосюра, Павло Усенко та Олександр Копиленко⁵. Тому можемо припустити, що співмешканці заприятимися ще під ту пору.

Пошук роботи був – як вказує Файбишенко, – головною причиною переїзду до Харкова з намірами залишитися «всерйоз і надовго»⁶. Звісно, важили також і столичні можливості та творче середовище:

¹ Нині – вулиця Іванова.

² Файбишенко М. Косинчине дозвілля // Косинка Г. Гармонія: оповідання; публіцистика; спогади про Григорія Косинку. К., 1988. С. 497.

³ Там само. С. 498.

⁴ Панч П. Нескінчена повість // Косинка Г. Гармонія: оповідання; публіцистика; спогади про Григорія Косинку. К., 1988. С. 372–373.

⁵ Там само.

⁶ Файбишенко М. Вказ. твір. С. 498

«– Це була моя золота “харківська осінь”, – згадував потім Косинка про цю пору свого життя» – пише мемуарист і далі зазначає: «І справді, це була його “болдинська осінь”, коли потік нових вражень, нових друзів неначе заповнив всю його істоту, і творчий вогник, що поволеньки займався в Києві, засвітився тут, запалав...»⁷. До речі, це опосередковано підтверджує й дружина письменника, вказуючи на період написання основних Косинчиних творів⁸. Хоч навряд чи слід маркувати 1925 рік як етапний у його творчості та біографії.

Народився Григорій Стрілець (справжнє прізвище Косинки) 29 листопада (17 листопада за старим стилем) 1899 року в селі Щербатівка Обухівського повіту на Київщині в бідній селянській родині. Літом пас худобу, «а зимою ходив до земської школи – в сусіднє село Красне, звідки родом була мати»⁹. А ще раніше материн батько – дід Роман – навчив грамоти та зацікавив читанням, як перед тим свого сина, Григорієвого дядька, Калістрата Анищенка¹⁰, на тоді вже журналіста й літератора¹¹. Проте злидні, а до того ж, утрата майна родини Стрільців у спробі знайти своє щастя на Амурі¹², унеможлилювали отримання освіти¹³.

Тож натомість, згадує сам письменник: «Змалку робив поденно по панських економіях (Гусачівські та Григорівські лани), а коли трохи підріс і вивчився читати, то батько мій, робітник Григорівської цукроварні, і мене поставив на свою стежку: я дві зими був робітником на фабриці»¹⁴. Потім понад рік служив в Обухові писарчуком¹⁵. 3 серпня 1914 – подався шукати долі в Києві й вона усміхнулась йому: за деякий час цілком «випадково»

⁷ Там само.

⁸ Див.: Мороз-Стрілець Т. Спогад серце гріє // Косинка Г. Гармонія: оповідання; публіцистика; спогади про Григорія Косинку. К., 1988. С. 570.

⁹ Косинка Г. Автобіографія // Там само. – С. 23

¹⁰ Косинчині розповіді // Там само. – С. 575

¹¹ Див.: Калістрат Анищенко // Письменники Радянської України. 1917 – 1987 : біобібліогр. довід. / упоряд.: В. Коваль, В. Павловська. К., 1988. С. 42.

¹² Див.: Косинка Г. Автобіографія // Косинка Г. Гармонія: оповідання; публіцистика; спогади про Григорія Косинку. К., 1988. С. 22–24, а також: Стрілець Н. Сину мій // Там само. С. 349.

¹³ Стрілець Н. Вказ. твір. С. 350.

¹⁴ Косинка Г. Дві неопубліковані автобіографії // Україна. 1988. № 46. С.10.

¹⁵ Косинка Г. Автобіографія // Косинка Г. Гармонія: оповідання; публіцистика; спогади про Григорія Косинку. К., 1988. С. 22.

він знайшов посаду «реєстратора повітової земської управи» і почав відвідувати «вечірні гімназійні курси», склавши згодом іспити за шість класів гімназії¹⁶. На курсах отримав і перший літературний досвід¹⁷.

А далі, – пише Косинка, – «...прийшла, з рушницею за плечима, революція – і мене обгорнула військова шинеля...

Регулярна українська армія, повстанці, і душа – обпалена гарячими вітрами засумувала...

– Я знаю революцію не крикливу, плакатну, а тиху, як тиха сама – смерть...»¹⁸.

Відомості про цей період життя письменника – мінімальні: частково подані в оприлюднених у другій половині 1980-х автобіографіях та різноманітних спогадах, частково – з біографічних даних про нього в тогочасних виданнях, а більша частина, напевне, криється в архівах і чекає на свого дослідника.

«Рання» реабілітація й прагнення не нашкодити процесові повернення творчої спадщини Косинки українському читачеві – зумовили спершу «замовчування» окремих моментів тими, хто володів інформацією, а по тому – через відповідні біографічні покажчики – до формування певних стереотипів. Подальші «уточнення» швидше ґрунтуються на здогадах і припущеннях, аніж реальних фактах¹⁹. Утім, спробуємо бодай намітити імовірну хронологію подій.

1918 рік – служба в лавах української армії рядовим козаком та участь у боях. За деякими даними, служив у підрозділі полковника Петра Балбочана²⁰, тож, відповідно, був вояком і армії УНР, і Української

¹⁶ Див.: Косинчині розповіді // Косинка Г. Гармонія: оповідання; публіцистика; спогади про Григорія Косинку. К., 1988. С. 578; Косинка Г. Автобіографія // Там само. С. 27; Косинка Г. Дві неопубліковані автобіографії // Україна. 1988. № 46. С. 10.

¹⁷ Див.: Косинчині розповіді // Косинка Г. Гармонія: оповідання; публіцистика; спогади про Григорія Косинку. К., 1988. С. 578–579.

¹⁸ Косинка Г. Дві неопубліковані автобіографії // Україна. 1988. № 46. С.10.

¹⁹ Як-от: Гриневич В. Григорій Косинка служив в отамана Зеленого // Газета по-українськи. 2009. 27 листоп. (№ 937). URL: <http://gazeta.ua/post/317439>.

²⁰ Про це пише Юрій Лавріненко, покликаючись на спогади Олександри Чернової «Ще раз про Косинку» («Краківські вісті», 1943, ч. 30). Лавріненко Ю. Григорій Косинка. Сильвета // Розстріляне відродження. Антологія 1917–1933 : Поезія – проза – драма есей. К., 2002. С. 466.

держави. А оскільки в листопаді 1918 року полк під командуванням Балбочана одним із перших перейшов на бік Директорії УНР, то, можливо, саме ці події й має на увазі Косинка, пишучи про своє повстанство.

З іншого боку, версія про його службу в отамана Зеленого теж правдоподібна – особливо, якщо взяти до уваги те, що невідомо де був і чим займався Косинка з літа й до кінця 1919 року.

Так, з лютого по травень він у Києві, друкується на сторінках газети «Боротьба» (орган лівого крила українських соціалістів-революціонерів на чолі з Василем Елланом-Блакитним) – тут дебютує і як прозаїк із оповіданням «На золотих богів», а наприкінці року його присутність фіксується в Кам'янці-Подільському²¹. Утім, отаман Зелений останню уенерівську столицю відвідує у вересні з одним зі своїх загонів, зустрічається з Симоном Петлюрою й після переговорів повертається на Київщину.

З 1920 року Григорій Косинка знову в Києві. У цей час співпрацює з газетами «Більшовик» і «Вісті Київського губернського революційного комітету» й розпочинає навчання на історико-філологічному факультеті Київського інституту народної освіти²². Та насамперед бере активну участь у літературному житті міста, долучається до групи «Ґроно» й виступає в однойменному літературно-мистецькому збірнику з прозовими творами. Зокрема виходять оповідання «Під брамою собору», «Мент», «За земельку», а в «Мистецькій хроніці» повідомляється: «Молодий автор Григорій Косинка готує до друку збірник своїх оповідань та ескізів, друкованих в свій час в “Боротьбі” та українських альманахах, який матиме назву “Проліски”»²³.

²¹ Там само.

²² Тут є певна розбіжність у датах: сам Косинка подає, що «року 1920-го я вступив до Київського інституту народної освіти» (Косинка Г. Автобіографія // Косинка Г. Гармонія: оповідання; публіцистика; спогади про Григорія Косинку. К., 1988. С. 27), натомість у довідці про письменника в журналі «Нова громада» вказується 1921 рік (Теперішні українські молоді письменники. Григорій Косинка – портрет, біографічні відомости // Нова громада (Правобережний кооператор). 1923. № 1–2. С. 13), Юрій Клиновий говорить про лютий 1921 року (Клиновий Ю. Поет скривавленого села // Сучасність. 1970. № 2. С. 67).

²³ Мистецька хроніка // Ґроно. К., 1920. С. 88.

Проте перша книга вийшла у видавництві «Слово» через рік і під іншою назвою – «На золотих богів» (1922). За словами тогочасної критики, вона «здобула йому ім'я одного з найкращих теперішніх молодих українських письменників-белетристів»²⁴. Наступного року у видавництві «Спілка» з'являється книжка «Заквітчаний сон».

1923 рік приніс і перші «літературні» випробування для Косинки. Разом зі своїми колегами Валер'яном Підмогильним і Тодосем Осмачкою, він опинився під вогнем критики й звинувачень в контрреволюційній діяльності через публікацію творів у берлінському часописі «Нова Україна»²⁵. Унаслідок письменники навіть змушені були виступити з відкритим листом²⁶, і, треба віддати належне, редакція харківського журналу «Червоний шлях», де було його оприлюднено, зайняла примирливу позицію, не загострюючи ситуацію²⁷.

Може бути, що саме цей випадок став каталізатором створення того ж таки року групи «Аспис» («Асоціація письменників»), що об'єднала на платформі естетики художньої творчості (на противагу панівній ідеологічній заангажованості) Бориса Антоненка-Давидовича, Миколу Зерова, Тодосю Осмачку, Валер'яна Підмогильного, Максима Рильського, Людмилу Старицьку-Черняхівську, Наталю Романович-Ткаченко. Однак, організація не виправдала сподівань і вже 1924 року, як згадує Антоненко-

²⁴ Теперішні українські молоді письменники. Григорій Косинка – портрет, біографічні відомости // Нова громада (Правобережний кооператор). 1923. № 1–2. С. 13.

²⁵ Щодо Косинки, то це посилювалося ще й схвальною рецепцією емігрантської критики його першої книжки, як-от Володимира Дорошенка: «... пролетарського в Косинки тільки й усього, що селянське походження автора та його симпатії до убогих людей, зпосеред котрих він вийшов, а поза тим творчість його не має в собі нічого в собі з того, чим так пишуться різні боги й півбоги пролеткульту. Скромність, простота оповідання, без солодкавости колишнього етнографізму й народництва і без рубашности та розперезаности теперішнього “пролетарського мистецтва” – ось гарні прикмети творчости Косинки, ясної як голубе небо України, свіжої й бадьорої, як її степове повітря. Косинка – се правдивий син нашого здорового й повного сили та енергії села» (Дорошенко В. [Рецензія] // Літературно-науковий вісник. 1922. Кн. VI. С. 280. – Рец. на кн.: Косинка Г. На золотих богів. Дрібні оповідання. К.: Слово, 1922.

²⁶ Косинка Г., Підмогильний В., Осмачка Т. [Лист до редакції] // Червон. шлях. 1923. № 4–5. С. 289–290.

²⁷ Див.: Від редакції // Червон. шлях. 1923. № 4–5. С. 290.

Давидович, «побувши недовгий час <...> в багатоликому, але невиразному “Аспісі” <...>, Косинка вийшов разом з своїми товаришами по перу, щоб утворити невелику групу молодих письменників-киян – “Ланку”»²⁸.

На помежів’ї 1923²⁹ – 1924 років – «головним чином через матеріальну скруту»³⁰ – Григорій Косинка залишає навчання у вищій школі. Працює відповідальним секретарем журналу «Нова громада»³¹, редакція якого, попри свою кооперативну спрямованість, на той час перетворилася на один із центрів київського літературного життя³², а також, разом із Валер’яном Підмогильним, у київській філії видавництва «Книгоспілка»³³. Паралельно відбуваються зміни в його родинному житті – 1924 він знайомиться, а восени того ж року одружується з Тамарою Мороз³⁴.

Приблизно в цей час письменник опиняється за ґратами – принаймні це хронологічно відповідає інформації з біографічної довідки про Косинку, яку розмістили Ананій Лебідь та Максим Рильський у своїй хрестоматії «За 25 літ», – власне, усі подальші оприлюднені згадки цього факту, спираються саме на неї. Упорядники хрестоматії, переймаючись, що він «не скінчив через матеріальні злидні» вищ, додають: «та ще по дурному сидів місяців зо три в тюрмі...»³⁵. Тож це теж могло стати однією з причин переїзду до Харкова.

²⁸ Антоненко-Давидович Б. Майстер карбованого слова // Косинка Г. Гармонія: оповідання; публіцистика; спогади про Григорія Косинку. К., 1988. С. 465

²⁹ У травні 1923 року Косинка ще студент (див.: Косинка Г. Дві неопубліковані автобіографії // Україна. 1988. № 46. С. 10.).

³⁰ Косинка Г. Автобіографія // Косинка Г. Гармонія: оповідання; публіцистика; спогади про Григорія Косинку. К., 1988. С. 27.

³¹ Мартич Ю. З історії однієї дружби // Там само. С. 445.

³² Див.: Галич М. Справжній талант // Там само. С. 490.

³³ Мороз-Стрілець Т. Голос пам’яті. Спогади. К.: Рад. письм., 1989. С. 111; слід зазначити, що саме «Книгоспілка» друкувала часопис.

³⁴ Там само, а також: Мороз-Стрілець Т. Спогад серце гріє // Косинка Г. Гармонія: оповідання; публіцистика; спогади про Григорія Косинку. К., 1988. С. 569.

³⁵ Григорій Косинка (Стрілець) [Довідка про автора] // За 25 літ. Літературна хрестоматія / упоряд.: А. Лебідь, М. Рильський. К., 1926. С. 315.

Столиця на Лопані виявилася для письменника доволі прихильною і щодо роботи: працює в щойнозаснованому журналі «Всесвіт»³⁶, фактичним редактором якого був Олександр Копиленко³⁷, у сценарному відділі Всеукраїнського фотокіноуправління (згодом – відповідальним секретарем³⁸), а також редактором та диктором на радіо; і щодо літературної реалізації: у «Книгоспілці» виходять книжки «За ворітьми», «Мати»; і щодо спілкування: з-поміж ближчого його оточення, окрім Копиленка, ми бачимо Олександра Довженка, Володимира Сосюру, Павла Тичину³⁹ та Майка Йогансена⁴⁰. Добре ставляться до нього Сергій Пилипенко й Микола Хвильовий, допомагаючи долати цензурні перепони⁴¹. Тому й не дивно, що він із таким пієтетом говорив про цей свій «харківський» період (якщо вірити, звісно, Файбишенку).

З іншого боку, важко сказати, наскільки столичний триб позитивно позначився на Григорієві Косинці як творчій особистості. Але те, що це не пройшло безслідно, – засвідчує і книга «В житах», яка вийшла наступного – 1926-го – року в Державному видавництві України і де автор подав «найкращі з своїх творів»⁴², і участь у створенні такого київського літературного угруповання, як МАРС (Майстерня революційного слова), що виразно корелювало з харківським ВАПЛІТЕ (Вільною Академією Пролетарської Літератури)⁴³.

³⁶ Григорій Косинка // Письменники Радянської України. 1917–1987: біобібліогр. довід. / упоряд.: В. Коваль, В. Павловська. К., 1988. С. 305.

³⁷ «Всесвіт» // Енциклопедія українознавства / за ред. В. Кубійовича та М. Глобенка. – Т. 1. : Перевидання в Україні [репринт]. – К., 1993. – С. 322.

³⁸ Григорій Косинка // Письменники Радянської України. 1917–1987: біобібліогр. довід. / упоряд.: В. Коваль, В. Павловська. К., 1988. С. 305, а також див.: Мороз-Стрілець Т. Голос пам'яті. Спогади. К.: Рад. письм., 1989. С. 165.

³⁹ Мороз-Стрілець Т. Голос пам'яті. Спогади. К.: Рад. письм., 1989. С. 141.

⁴⁰ Файбишенко М. Вказ. твір. С. 502.

⁴¹ Див.: Клиновий Ю. Вказ. твір. С. 69.

⁴² Дорошкевич О. Підручник історії української літератури / післяслово Олекси Горбача. – Фотопередрук з вид 1929. – Вид 4-е. – Мюнхен: Укр. вільний ун-т, 1991. С. 321.

⁴³ Один із учасників тогочасного літпроцесу Віктор Петров згодом зазначав: «Ланка-Марс для Києва була тим, чим для Харкова була Вапліте-Пролітфронт: чільною організацією...» (Петров В. Діячі української культури (1920–1940 рр.) – жертви більшовицького терору. К.: Воскресіння, 1992. С. 49.).

З 1926 року й до початку 1930-х письменник постійно живе в Києві. Утім, практично вся творча енергія йде на працю в побілялітературній сфері: у видавництві «Маса»⁴⁴, сценарному відділі Київської кінофабрики, диктором на радіо⁴⁵. Як згадує його дружина, це дуже пригнічувало Косинку, оскільки не мав достатньо часу на реалізацію своїх творчих задумів⁴⁶.

До того ж, він належав до тієї категорії авторів, які виношують кожне слово, виважують кожну фразу та не поспішають виносити на розсуд читачів новий твір. Олекса Слісаренко з цього приводу в рецензії на збірку оповідань «В житах» писав: «В книзі зібрано п'ятнадцять оповідань, щось біля шести аркушів друку – це продукція письменника за майже сім років роботи. Як на белетриста, то продукція надто мала, щоб не сказати катастрофічно мала. Це пояснюється, видимо, з одного боку тематичною обмеженістю автора, а з другого – бажанням обробити свої речі з боку слова як-найкраще», – і при цьому зауважував, що «...речі написані в різні часи мало чим різняться між собою. Відчувається якась заспокоєність письменника на формі, так-би мовити, “стандартизація” її»⁴⁷, а далі підсумовував: «В цій рисі є щось од передчасної старости і нас вона найбільш непокоїть»⁴⁸.

Водночас саме це свідчило про сформованість та упізнаваність авторського стилю Григорія Косинки, притаманного йому від початку. Його ж творча еволюція носила «інтенсивний», а не «екстенсивний» характер у своєму тематично-жанровому вияві. Фелікс Якубовський, характеризуючи книгу «Вибрані твори» (1928), що вмістила попередні видання, підкреслював: «Письменник розвивається дуже поволі, зосереджуючись навколо певних тем, розроблюючи певний стилістичний комплекс, задекларований в основних засадах ще першою збіркою 1922

⁴⁴ Фашенко В. Косинка // Українська літературна енциклопедія. К., 1995. Т.3. С. 12.

⁴⁵ Мороз-Стрілець Т. Спогад серце гріє // Косинка Г. Гармонія: оповідання; публіцистика; спогади про Григорія Косинку. К., 1988. С. 571.

⁴⁶ Там само.

⁴⁷ Слісаренко О. [Рецензія] // Червон. шлях. 1926. № 9. С. 270. – Рец. на кн.: Косинка, Г. В Житах. Оповідання. [Б.м.]: ДВУ, 1926. 189 с.

⁴⁸ Там само. С. 271.

року “На золотих богів”»⁴⁹ і тому «...тільки аналіза всіх стилістичних засобів письменника в їх розвитку може нам дати правдиву уяву про складну боротьбу між телеологічним спрямованням автора і впливом причинного ряду. Детермінованість художніх засобів Гр. Косинки є надто гостра і складна, особливо як узяти на увагу, що він вийшов із школи, з традиції українського імпресіонізму, як зважити увагу цієї школи до явищ, а не процесів. Відмінність тематики Гр. Косинки і, скажемо, Стефаніка, спричинила тільки більший динамізм стилю в Гр. Косинки, проте філософські основи Стефанікової стилістики лишилися й у Гр. Косинки незмінні»⁵⁰.

Утім, Якубовський, як і більшість тогочасних критиків, цю особливість письма пояснює все ж не з позицій естетики, а соціології: «Можливо, що дальший шлях Гр. Косинки покаже нам його нові несподівані, невиявлені ще тепер здобутки. А в тім нас не здивує, якщо Гр. Косинка надалі працюватиме в накреслених раніше стилістичних і ідеологічних межах. Його детермінованість літературна, тяжіння над ним традиції міцно спирається на детермінованість класову: письменник відбиває певний шар середняцької маси селянства, що досі найменше виявив економічні тенденції свого розвитку, що не схиляється, певно ні до бідноти, а далі до пролетаріату, ні до багатіїв, а далі – до буржуазії»⁵¹.

Те, що спершу означувало тематичний спектр автора: «...трагедія косинчиних героїв, це трагедія української дрібної буржуазії... З Косинки добрий майстер. Він чудово подав нам в образах описану вище трагедію дрібнобуржуазної душі, він вивчив її психологію, вивчив глибоко, можна сказати втілювався в неї, щоб очима своїх героїв дивитись на світ і на людей»⁵², – через «хрестоматійну стереотипізацію»: «Косинчині новели дуже характерні як своїм змістом, так і мистецьким обробленням для того шару українського селянства, що лише в революції, через передові свої культурні загони, почав усвідомлювати свій шлях. Але усвідомив не зразу,

⁴⁹ Якубовський, Ф. [Рецензія] // Критика. 1928. № 7. С. 138. – Рец. на кн.: Гр.Косинка. Вибрані оповідання. К.: ДВУ, 1928. 270 (2) с.

⁵⁰ Там само. С. 138–139.

⁵¹ Там само. С.139.

⁵² Шахівець, І. [Рецензія] // Культура і побут. 1926. № 31. С. 7. – Дод. до газ. «Вісті ВУЦВК». – Рец. на кн.: Косинка Г. В житах. [Б. м.]: ДВУ, 1926. 192 с.

спотикаючись на збройній боротьбі, на політичному бандитизмі, як це й личить селянству з його класовою неоформленістю»⁵³, – після 1929 року почало звучати обвинуваченням.

Прикметною під цим оглядом стала публікація Олексія Полторацького в журналі «Критика» – «Куркульська езопова мова» (рецензія на оповідання Косинки «Змовини», надруковане в 7 числі «Життя й революції» за 1930 рік), у якій автор тоном прокурора проголошував, що «“Змовини” – куркульський наклепницький твір про колективізацію, найгострішого гатунку куркуляча пропаганда, але подана в добре зашифрованій формі»⁵⁴.

Апелюючи до ідеологічних приписів партійних постанов щодо економічних та соціальних зрушень на селі, критик із відповідною риторикою підходить до художнього твору: «Партія говорить, що не можна провадити розкуркулення відірвано від суцільної колективізації, не можна змішувати цей клясовий акт – один з ступенів будівництва соціалізму – з голим безперспективним розкуркуленням. Коли ж ми звернемося до Косинки – ми побачимо в нього прагнення за всяку ціну показати розкуркулення, як неорганізований грабіжницький акт»⁵⁵, і підсумовує: «Починаючи з обурливо-брехливого показу розташовання дієвих клясових сил, продовжуючи спочутливою характеристикою куркуля й змалюванням незаможника, як божевільного душогуба; закінчуючи всією образною системою, – усе оповідання “Змовини” є “мандат” куркульського агента в радянській літературі»⁵⁶, тож, – ставить крапку, – «...куркульську езопову мову повинні ми неухильно викривати для остаточної перемоги пролетарської ідеології на літературному фронті»⁵⁷.

Зрозуміло, що подібні «рецензії» – своєрідні лакмусові папірці, індикатори тогочасної гнітючої суспільно-політичної атмосфери, яка робила нестерпним літературний побут і, по суті, унеможлиблювала повноцінну творчу реалізацію – надто в провінційному Києві.

⁵³ Дорошкевич О. Вказ. твір.

⁵⁴ Полторацький, О. Куркульська езопова мова // Критика. 1931. № 4. С. 125.

⁵⁵ Там само. С.126.

⁵⁶ Там само. С.130.

⁵⁷ Там само.

На початку 1930-х Григорій Косинка вирішує знову перебратися до Харкова, куди він і так дуже часто навідувався: тут провів останні роки життя його дядько Калістрат Анищенко (проживав у письменницькому гуртожитку⁵⁸ до своєї смерті 28 березня 1929 року), у 1927 році сюди переїхали його тесть і теща⁵⁹ та й по сусідству⁶⁰, у будинку «Слово», наприкінці 1929 року оселився Валер'ян Підмогильний, його колега ще по «Ланці» та МАРСу.

Новий період не змінив кардинально життя письменника. У Харкові він працює редактором на фабриці кінохроніки, диктором на радіо⁶¹, у Державному видавництві України⁶², співпрацює з іншими видавництвами і як автор (у видавництві «Література і мистецтво» виходить збірка оповідань «Серце», щоправда, за свідченням Віктора Петрова, її розповсюдження в останній момент було скасоване цензурою⁶³), і як перекладач (перекладає українською мовою Чехова, Гоголя, Горького, Шолохова⁶⁴). Тут, згадує шурина Косинки, «Григорій почав писати свій твір “Гармонія”»⁶⁵. Ще одну річ називає Марія Галич – «Перевесла» (це оповідання було подане до друку⁶⁶, але, вочевидь, на сьогодні

⁵⁸ Нині вулиця Полтавський шлях, 118, див.: Минко В. Був у мене друг // Косинка Г. Гармонія: оповідання; публіцистика; спогади про Григорія Косинку. К., 1988. С. 433.

⁵⁹ Яременко, В. Золоті округлині пам'яті // Мороз-Стрілець Т. Голос пам'яті. Спогади. К., 1989. С.10.

⁶⁰ Сім'я Морозів жила за адресою: вулиця Барачна, 3, кв. 25 (у 1932 році тут жив і Косинка – див.: Мороз О. Мій шурик // Косинка Г. Гармонія: оповідання; публіцистика; спогади про Григорія Косинку. К., 1988. С. 383), що поряд із будинком «Слово» (вулиця Барачна, 9 – нині: Культури).

⁶¹ Мороз О. Вказ. твір. С. 383.

⁶² Григорій Косинка // Письменники Радянської України. 1917 – 1987: біобібліогр. довід. / упоряд.: В. Коваль, В. Павловська. К., 1988. С. 305.

⁶³ Петров В. Вказ. твір. С. 37.

⁶⁴ Мороз-Стрілець Т. Голос пам'яті. Спогади. К.: Рад. письм., 1989. С. 111.

⁶⁵ Мороз О. Вказ. твір. С. 383.

⁶⁶ Мороз-Стрілець Т. Спогад серце гріє // Косинка Г. Гармонія: оповідання; публіцистика; спогади про Григорія Косинку. К., 1988. С. 573.

втрачене⁶⁷), що їй читав письменник у Харкові в 1933 році: «Від читання у мене залишилося враження самого стилю письменника – він був стислий, неначе кований. Майстерні діалоги, глибоко психологічна характеристика персонажів, яскрава, як завжди в нього, мова. Косинка розгортав нову сторінку своєї творчості»⁶⁸.

Однак, перегорнути її не вийшло. Задушлива атмосфера дедалі згущувалася. Ще 22 жовтня 1931 року⁶⁹ в листі до дружини Косинка писав: «На літературні чесні заробітки годі сподіватися, треба писати якусь урахалтуру, тоді можна розраховувати, що вона матиме своє місце»⁷⁰, а це не відповідало ані його естетичним, ані моральним поглядам. Щодень зростало і цькування його як письменника: «Цькування, мислю я, повинно мати якісь межі, а виходить, що ні, що я помиляюсь». «Все-таки я держуся. Не втрачаю ґрунту під ногами, хоч його давно вже можна було б згубити, убубши на моєму місці», – пише він 16 квітня 1932 року⁷¹.

Чорні 1933 та 1934 роки минають поміж Харковом і Києвом. Він ще сподівається, що все налагодиться: закінчення навчання в дружини, отримання нею диплому та очікуваний початок роботи Тамари кінооператором – дозволили б йому працювати творчо⁷². Утім, якраз

⁶⁷ Як подає Тамара Мороз-Стрілець, було втрачено закінчені оповідання «Жаль», «Софійські підвали», «Перевесла», рукописні матеріали Косинки, а також його численний епістолярій (Мороз-Стрілець Т. Спогад серце гріє // Косинка Г. Гармонія: оповідання; публіцистика; спогади про Григорія Косинку. К., 1988. С. 568). Він активно листувався з Калістратом Анищенком, Всеволодом Івановим, Мирославом Ірчаном, Марком Черемшиною, Василем Стефаником (там само, с. 567–568), а також із Володимиром Винниченком (див.: Костюк Г. Зустрічі і прощання. Спогади. Кн. перша. Едмонтон: Канад. ін-т укр. студій, Альбертський ун-т, 1987. С. 208). Якісь листи Григорія Косинки до дружини опинилися у Львові в 1942 – 1944 роках, а згодом – були вивезені на захід, проте яким чином (хоч імовірно – через Віктора Петрова) і яка їхня подальша доля – наразі невідомо (див.: Клиновий Ю. Вказ. твір. С. 66–80; Петров В. Вказ. твір. С. 36–38: розділ, присвячений Косинці).

⁶⁸ Галич М. Справжній талант // Косинка Г. Гармонія: оповідання; публіцистика; спогади про Григорія Косинку. К., 1988. С. 495.

⁶⁹ Петров В. Вказ. твір. С. 37.

⁷⁰ Цит. за: Клиновий Ю. Вказ. твір. С. 69.

⁷¹ Цит. за: Петров В. Вказ. твір. С. 37.

⁷² Мороз-Стрілець, Т. Спогад серце гріє // Косинка Г. Гармонія: оповідання; публіцистика; спогади про Григорія Косинку. К., 1988. С. 572.

напередодні захисту – 5 листопада 1934 року, в Києві, – Григорія Косинку заарештовують. А 18 грудня його розстріляли⁷³.

Григорій Штонь, пишучи передмову до одного з найповніших видань творів Григорія Косинки, слушно зауважив, що митці мають дві долі – прижиттєву та посмертну⁷⁴. Надзвичайно коротка біографія й увірваність життєвого шляху письменника спонукатимуть до нових розвідок у цьому напрямку, як видно навіть із такої шкіцевої замальовки. Це щодо першої. Що ж до другої, то на наше глибоке переконання, перепрочитання творчої спадщини автора таки на часі.

В обох випадках пропонований бібліографічний показчик стане в добрій нагоді дослідникам, а вихід у нашому місті – є своєрідною даниною харківським рокам у житті Косинки. До речі, саме Харків став на кілька десятиліть рідним містом для його дружини – Тамари Мороз-Стрілець, яка працювала науковим співробітником у Харківському інституті науково-судової експертизи та в Харківській науковій бібліотеці⁷⁵. Тут губляться сліди й уцілілого після арешту архіву письменника⁷⁶.

Ростислав Мельників

Стаття надрукована в авторській редакції

⁷³ Дані зі спогадів дружини: Мороз-Стрілець Т. Спогад серце гріє // Косинка Г. Гармонія: оповідання; публіцистика; спогади про Григорія Косинку. К., 1988. С.573–574, вони відрізняються від того, що подає М. Наєнко (див.: Наєнко М. Григорій Косинка // «... З порога смерті...». Письменники України – жертви сталінських репресій. К., 1991. Вип. перший. С. 263–266).

⁷⁴ Штонь Г. З когорти майстрів // Косинка Г. Гармонія: оповідання; публіцистика; спогади про Григорія Косинку. К., 1988. С. 3.

⁷⁵ Стрелкова С. Мороз-Стрілець // Українська літературна енциклопедія. К., 1995. С. 421.

⁷⁶ Див.: Касіян В. Мій побратим // Косинка Г. Гармонія: оповідання; публіцистика; спогади про Григорія Косинку. К., 1988. С. 365.

ОСНОВНІ ДАТИ ЖИТТЯ І ТВОРЧОСТІ Г. КОСИНКИ

1899, 29 листопада	народився у с. Щербанівка (Київської губернії)
1919	надрукував перші нариси у київській газеті «Боротьба»
1920 – 1922	вчився у Київському інституті народної освіти (не закінчив)
1922	вийшла друком перша збірка новел «На золотих богів»
1924 – 1926	належав до літературної групи «Ланка», працював у журналі «Нова громада»
1926, листопад	один із засновників літературної організації «МАРС»
1927 – 1928	відповідальний секретар Всеукраїнського фотокіноуправління
1928	вийшла друком збірка «Вибрані оповідання»
1929 – 1931	редактор сценарного відділу Київської кінофабрики
1930	видані останні прижиттєві збірки «За ворітьми» і «Циркуль»
1934, 5 листопада	заарештований
1934, 18 грудня	розстріляний за вироком військової колегії Найвищого суду СРСР в м. Києві
1957, 19 жовтня	посмертно реабілітований

1 ТВОРИ Г. КОСИНКИ

1.1 ПРОЗА

- 1.* **На золотих богів** : дрібні оповідання. – К. : Слово, 1922. – 68 с.
2. **Заквітчаний сон** : [оповідання]. – К. : Спілка, 1923. – 12 с.
3. **За ворітьми** : оповідання. – Х. ; К. : Книгоспілка, 1925. – 23 с.
4. **Мати** : [оповідання]. – Х. : Книгоспілка, 1925. – 32 с.
5. **В житах** : оповідання. – [К.] : ДВУ, 1926. – 190 с. – Зміст: В житах; Постріл; Сорочка; На Золотих Богів; Голова ході; Десять; Товариш Гавриш; Вечірні тіні; На буряки; Мати; За ворітьми; Анкета; Місячний сміх; Темна ніч; Зелена ряса.
6. **Політика** : оповідання. – К. : Маса, 1927. – 94 с. – Зміст: Політика; В степу; Циркуль; Оповідання без моралі.
7. **Вибрані** оповідання. – [К.] : ДВУ, 1928. – 272 с. – Зміст: В житах; Постріл; Сорочка; На золотих богів; Голова ході; Десять; Товариш Гавриш; Вечірні тіні; На буряки; Мати; За ворітьми; Анкета; Місячний сміх; Темна ніч; Зелена ряса; Перед світом; В хаті Штурми; Троєкутний бій; Політика; Циркуль; Оповідання без моралі.
- 8.* **Те саме.** – 2-е вид. – [Х.] : ДВУ, 1929. – 228 с.
9. **Мати** : [оповідання]. – [Х.] : Укр. робітник, 1928. – 58 с.
- 10.* **Те саме.** – 2-е вид. – Х. : Укр. робітник, 1929. – 64 с.
11. **Політика** : [оповідання]. – Х. : Укр. робітник, 1928. – 32 с. : фотогр.
- 12.* **Те саме.** – 2-е вид. – [Х.] : Укр. робітник, 1929. – 30 с.
- 13.* **Те саме.** – Х. : ДВУ, 1930. – 32 с.
14. **За ворітьми**: оповідання. – [К.], [1929]. – 45 с. – (Б-ка газ. «Пролетар. правда»). – Зміст: За ворітьми; Політика.
- 15.* **Серце** : оповідання. – Х. ; К. : ЛіМ, 1929. – 120 с.
- 16.* **За ворітьми**: [оповідання]. – Х. ; К. : ДВУ, 1930. – 66 с.
- 17.* **Циркуль.** – Х. ; К. : ДВУ, 1930. – 68 с.
- 18.* **«Темна ніч» і інші оповідання.** – Л., 1935.
19. **В житах** : оповідання / вступ. слово В. Русальського. – Аугсбург : [б. в.], 1946. – 64 с. – Зміст: В житах; Постріл; Мати.

20. * **Фавст** із Поділля : вибір оповідань / передм. Б. Кравціва. – Нью-Йорк : ООЧСУ, 1955.

21. **Новели** / упоряд. М. Стельмах; вступ. ст. М. Рильського. – К. : Рад. письм., 1962. – 221 с. – Зміст: На золотих богів; На буряки; За земельку; Перед світом; В хаті Штурми; Сходка; Товариш Гавриш; Мати; За ворітьми; Зелена рясa; Політика; Циркуль; Серце; Змовини; Гармонія.

22. **Серце** : новели / упоряд. М. Стельмах; передм. М. Рильського. – К. : Дніпро, 1967. – 198 с. – Зміст: На золотих богів; На буряки; За земельку; Перед світом; В хаті Штурми; Сходка; Товариш Гавриш; Мати; За ворітьми; Зелена рясa; Політика; Циркуль; Серце; Змовини; Гармонія.

23. **Гармонія**. – Л. : Каменяр, 1971. – 128 с. – Зміст : На буряки; Політика; Гармонія.

24. **Твори** / вступ. ст. та прим. О. Непорожнього. – К. : Молодь, 1972. – 222 с. – Зміст: На буряки; За земельку; В хаті Штурми; Сходка; Перед світом; На золотих богів; Троєкутний бій; Темна ніч; Зелена рясa; За ворітьми; Товариш Гавриш; Мати; Циркуль; Політика; Змовини; Серце; Гармонія.

25. **Гармонія** : новели / упоряд. Т. Мороз-Стрілець. – К. : Дніпро, 1981. – 222 с. – Зміст : На «золотих богів»; На буряки; За земельку; В хаті Штурми; Сходка; Товариш Гавриш; Мати; За ворітьми; Зелена рясa; Політика; Циркуль; Серце; Змовини; Гармонія.

26. **Гармонія** : оповідання ; публіцистика ; спогади про Григорія Косинку / упоряд. Т.М. Мороз-Стрілець ; передм. Г.М. Штоня. – К. : Дніпро, 1988. – 605 с. – Із змісту: На буряки; Під брамою собору; Мент; За земельку; В хаті Штурми; Сходка; Перед світом; На золотих богів; Вечірні тіні; Троєкутний бій; Десять; Місячний сміх; Темна ніч; Заквітчаний сон; Анархісти; Голова ході; Сорочка; Зелена рясa; Анкета; Постріл; За ворітьми; В житах; Товариш Гавриш; Мати; Циркуль; Оповідання без моралі; Політика; Змовини; Серце; Гармонія; Уривок з щоденника; Малюнки життя; Лист з села; Попівська грязь; Маленький фейлетон; Неньківці; Гопачна шантрапа; Гине коняка; Мистецтво праці; Слава й шана непохитному борцеві за волю й щастя трудящого люду – Іванові Франкові; Слава борцеві за міжнародну єдність трудящих (М. Драгоманов); «Галицький комуніст»; «Життя і мистецтво»; Микола

Чернявський; С. Под'ячев; Театр та кінотеатр; Архітектоніка сценарію; Василь Еллан (Блакитний); Дружні нотатки; Калістрат Анищенко.

27. **Заквітчаний сон** : оповідання, спогади про Г. Косинку / упоряд. Т.М. Мороз-Стрілець. – К. : Веселка, 1991. – 287 с. – Зміст: На буряки; Під брамою собору; Мент; За земельку; В хаті Штурми; Сходка; Перед світом; На золотих богів; Вечірні тіні; Троєкутний бій; Десять; Місячний сміх; Темна ніч; Заквітчаний сон; Анархісти; Голова ході; Сорочка; Зелена ряса; Анкета; Постріл; За ворітьми; В житах; Товариш Гавриш; Мати; Циркуль; Оповідання без моралі; Політика; Змовини; Серце; Гармонія.

28. * **Вибрані** твори / упорядкув. О. Хоменка ; вступ. слово П. Кононенка. – К. : Владос, 2002. – 192 с.

29. **Вибрані** твори / упорядкув. і передм. І.М. Андрусяка. – Х. : Ранок, 2003. – 334 с. – Зміст: На буряки; Під брамою собору; Мент; За земельку; В хаті Штурми; Сходка; Перед світом; На золотих богів; Вечірні тіні; Троєкутний бій; Десять; Місячний сміх; Темна ніч; Заквітчаний сон; Анархісти; Голова ході; Сорочка; Зелена ряса; Анкета; Постріл; За ворітьми; В житах; Товариш Гавриш; Мати; Циркуль; Оповідання без моралі; Політика; Змовини; Серце; Гармонія; Фавст.

30. * **Те саме.** – 2-е вид. – Х. : Ранок, 2009. – 334 с.

31. **В житах** : для ст. шк. віку / упорядкув., передм. та прим. Ю. Колеснікової. – К. : Школа, 2007. – 303 с. – Зміст: Автобіографія; Під брамою собору; Мент; В хаті Штурми; Перед світом; На золотих богів; Вечірні тіні; Десять; Місячний сміх; Темна ніч; Заквітчаний сон; Анархісти; Голова ході; Сорочка; Зелена ряса; Фавст; Анкета; Постріл; За ворітьми; В житах; Товариш Гавриш; Мати; Циркуль; Без моралі; Політика; Змовини; Серце; Гармонія; На буряки; За земельку.

32. **Вечірні тіні** : оповідання. – Х. : Важкопромавтоматика, 2007. – 320 с. – Зміст: Вечірні тіні; Анкета; Оповідання без моралі; На буряки; За земельку; В хаті Штурми; Сходка; Перед світом; На «золотих богів»; Троєкутний бій; Темна ніч; Зелена ряса; За ворітьми; Товариш Гавриш; Мати; Циркуль; Політика; Змовини; Серце; Гармонія.

* * *

33. * **На буряки** : (згадка з дитячих літ) // Боротьба (Київ). – 1919. – 4 трав.
34. * **Під брамою** собору; Мент; За земельку : [оповідання] // Гроно : збірка. – К., 1920. – С. 64 – 66.
35. * **Перед світом** : [оповідання] // Більшовик. – 1920. – 17 жовт.
- 36.* **В хаті** Штурми : [оповідання] // Більшовик. – 1920. – 21 жовт.
37. * **Сходка** : [оповідання] // Більшовик. – 1920. – 24 жовт.
38. * **На золотих богів** : [оповідання] // Більшовик. – 1920. – 30 жовт.
39. **Вечірні тіні** : [новела] // Шляхи мистецтва. – 1921. – № 2. – С. 61.
40. * **Троєкутний бій** // Вісті Київ. губревкому. – 1921. – 2 жовт.
41. **Те саме** // Шляхи мистецтва. – 1922. – № 1. – С. 23 – 24.
42. **Темна ніч** ; **На золотих богів** // До перемоги : революційна читанка-декламатор / уложив М.Ю. Панченко. – [К.], 1923. – С. 154 – 158, 175 – 178.
43. **На буряки** // Слово : декламатор / уложив М. Зеров. – К., 1923. – С. 302 – 306.
44. **Те саме** // Сяйво : декламатор / уложив М. Зеров. – К., [1929]. – С. 404 – 410.
45. **Темна ніч** : [оповідання] // Нова культура (Львів). – 1923. – № 1. – С. 16 – 19.
46. **Заквітчаний сон** : (М. К. Заньковецькій) // Нова громада. – 1923. – № 1 – 2. – С. 10 – 12.
47. **Новели дезертира** : 1. В житах // Нова культура (Львів). – 1923. – № 2 – 3. – С. 12 – 16.
48. * **Анархісти** : [оповідання] // Нова Україна (Прага ; Берлін). – 1923. – № 5.
49. **Голова Ході** : [оповідання] // Нова громада. – 1923. – № 7 – 8. – С. 24 – 27.
50. **Сорочка** : оповідання // Нова громада. – 1923. – № 11 – 12. – С. 5 – 7.

51. **Зелена рясa** : новела // Нова громада. – 1923. – № 15 – 16. – С. 5 – 6.
52. **Анкета** // Червон. шлях. – 1924. – № 6. – С. 66 – 74.
53. **Постріл** : із циклу «Новели дезертира» // Нова громада. – 1924. – № 26 – 27. – С. 6 – 10.
54. **За ворітьми** : оповідання // Нова громада. – 1924. – № 33 – 34. – С. 9 – 14.
55. **Те саме** // Селянка України. – 1926. – № 1. – С. 6 – 11.
56. **Троєкутний бій** ; Промова // Комуна : декламатор / склав І. Дніпровський, за ред. М. Хвильового. – [Х.], 1925. – С. 8 – 12, 263 – 264.
57. **В житах** : новела // Життя й революція. – 1925. – № 6 – 7. – С. 23 – 26.
58. * **Те саме** // Нова культура (Львів). – 1922. – № 2.
59. **Товариш Гавриш** : оповідання // Нова громада. – 1925. – № 7. – С. 6 – 10.
60. **Мати** : оповідання // Нова громада. – 1925. – № 11 – 12. – С. 8 – 13 ; № 13 – 14. – С. 6 – 10.
61. **Те саме** // Селянка України. – 1927. – № 6. – С. 6 – 9.
62. **На Золотих Богів**; **За ворітьми** : оповідання // За 25 літ : літ. хрестоматія / уклад.: А. Лебідь, М. Рильський. – К., 1926. – С. 316 – 328.
63. **Циркуль** : [оповідання] // Життя й революція. – 1926. – № 5. – С. 50 – 59.
64. **Оповідання без моралі** // Всесвіт. – 1926. – № 7. – С. 2 – 6.
65. **Політика** : оповідання // Всесвіт. – 1926. – № 16. – С. 2 – 7.
66. **Анкета** // Сатира й гумор : альманах-декламатор : вибір творів укр. л-ри / упоряд. В. Атаманюк. – К., 1927. – С. 127 – 141.
67. **Те саме** // 2-е вид., переробл. – К., 1930. – С. 264 – 278.
68. **Політика** : (урив. з оповідання) // Комсомолец України. – 1928. – 18 серп. – С. 5.
69. **Темна ніч** // Декламатор для юнацтва. – Х., 1930. – С. 241 – 244.
70. * **Те саме** // Чотири шаблі : зб. східноукр. прози. – Париж, 1938. – С. 129 – 133.
71. * **Те саме** // Голос молоді. – 1953. – № 4. – С. 4 – 7.

72. **Змовини** : (оповідання) // Життя й революція. – 1930 . – № 7. – С. 43 – 59.
73. **Серце** : новела // Нова громада. – 1931. – № 7 – 8. – С. 5 – 9.
74. **Гармонія** : [оповідання] // Життя й революція. – 1933 . – № 3. – С. 5 – 48.
75. * **Фавст** : оповідання // Укр. засів (Харків). – 1942. – № 1.
76. **Анкета** // Оповідання / М. Хвильовий, Г. Косинка, О. Слісаренко. – [Б. м.] : Заграва, [1946]. – С. 27 – 54.
77. **Анкета** : уривок з оповідання // Розстріляне Відродження : антологія 1917 – 1933 / склав Ю. Лавріненко. – Мюнхен, 1959. – С. 462 – 464.
78. **Те саме** [перевидання]. – К., 2002. – С. 471 – 473.
79. **Політика** // Антологія українського оповідання : в 4 т. – К., 1960. – Т. 3. – С. 120 – 131 : фотогр.
80. **Анкета** // Чорнозем підвівся : збірка / упоряд. В. Півторадні. – К., 1971. – С. 206 – 217.
81. **Фауст** : (скорочено) // Молода Україна. – 1974. – № 229 (груд.). – С. 2 – 5.
82. **На золотих богів** ; Голова Ході // Хрестоматія з української літератури ХХ ст. / упоряд.: Є.В. Федоренко, П. Маляр. – Нью-Йорк, 1978. – С. 162 – 172.
83. **На буряки** : (згадка з дитячих літ) // Веселка : антологія укр. л-ри для дітей. В 3 т. – К., 1985. – Т. 3. – С. 16 – 18.
84. **За земельку** : [новела] // Сучасність. – 1985. – № 12. – С. 71 – 72.
85. **Новели** / публ. та приміт. Т.М. Мороз-Стрілець // Київ. – 1988. – № 5. – С. 86 – 98.: Десять; В житах; Постріл.
86. **Місячний сміх** ; Серце ; Анархісти ; Анкета : [оповідання] // Вітчизна. – 1988. – № 9. – С. 71 – 98.
87. **Сорочка** : оповідання // Україна. – 1988. – № 46. – С. 10 – 11.
88. **Заквітчаний сон** ; Троєкутний бій // Літ. Україна. – 1988. – 12 трав. – С. 6–7.
89. **Троєкутний бій** ; Заквітчаний сон // Із забуття – в безсмертя (сторінки призабутої спадщини) / М. Жулинський. – К., 1990. – С. 357 – 363.

90. **Фавст** : оповідання / публ. Т.М. Мороз-Стрілець ; післямова М.К. Наєнка // Прапор. – 1990. – № 1. – С. 107 – 119.

91. **Те саме** / публ. та передм. М. Шудрі // Дніпро. – 1990. – № 1. – С. 49 – 57.

92. **Те саме** // Дивослово. – 2001. – № 6. – С. 30 – 33.

93. **В житах** ; **Фавст** : оповідання // Українське слово : хрестоматія укр. л-ри та літ. критики ХХ ст. : у 3 кн. / упоряд.: Є. Федоренко, В. Яременко. – К., 1994. – Кн. 2. – С. 291 – 306.

94. **Те саме** // Українське слово : хрестоматія укр. л-ри та літ. критики ХХ ст. : у 4 кн. / упоряд. В. Яременко. – К., 2001. – Кн. 2. – С. 504 – 518.

95. **Голова Ході** // Хрестоматія з української літератури ХХ ст. / упоряд.: Є.В. Федоренко, П. Маляр. – 2-е вид., переробл. і допов. – Нью-Йорк, 1997. – С. 132 – 137.

96. **На золотих богів** ; **В житах** ; **Фавст** // Живиця : хрестоматія укр. л-ри ХХ ст. – К., 1998. – Кн. 1. – С. 328 – 348.

97. **В житах** // Слово і доля : навч. посібник / М. Жулинський. – К., 2002. – С. 411 – 414.

98. **Оповідання** / Г. Косинка ; **Місто** / В. Підмогильний. – К. : Наук. думка, 2003. – С. 5 – 130 : **За земельку**; **В хаті Штурми**; **На золотих богів**; **Вечірні тіні**; **Анкета**; **Оповідання без моралі**; **Політика**; **Змовини**; **Гармонія**.

99. * **На золотих богів** ; **Троєкутний бій** ; **Заквітчаний сон** ; **Політика** ; **Змовини** // **До першоджерел!** : Ad Fontes! / упоряд. В.В. Яременко. – К., 2004. – С. 142 – 180.

100. * **Серце** // Урок української (Київ). – 2005. – № 1 – 2. – С. 44 – 48.

101. **На золотих богів** ; **В житах** ; **Мати** ; **Фавст** : [новели] // **Срібний птах** : хрестоматія з укр. л-ри для 11 кл. загальноосвіт. навч. закладів. – К., 2006. – Ч. 1. – С. 143 – 168.

102. **В житах** ; **Фавст** : [оповідання] // **Старший боярин** : [збірка]. – Х., 2008. – С. 329 – 347.

103. **В хаті Штурми** ; **Сходка** ; **Перед світом** ; **На «золотих богів»** ; **Троєкутний бій** ; **Товариш Гавриш** ; **Гармонія** // **Розстріляне Відродження**. Шедеври української репресованої прози. – Донецьк, 2008. – С. 82 – 195.

104. **Те саме** // Розстріляне Відродження. Золоті рядки української репресованої прози. – Донецьк, 2009. – С. 48 – 111.

105. **Те саме** // Повна збірка кращих творів. Нескорені / уклад. С.М. Заготова. – Донецьк, 2010. – С. 625 – 702.

1.2 ІНШІ ТВОРИ

106. * **З робітничого життя** : [нарис] // Боротьба (Київ). – 1919. – 11 лют.

107. * **Уривок** з щоденника // Боротьба (Київ). – 1919. – 14 лют.

108. * **Малюнки** життя : [нарис] // Боротьба (Київ). – 1919. – 19 лют.

109. * **Лист** з села : [нарис] // Боротьба (Київ). – 1919. – 29 квіт.

110. * **Попівська** грязь : [нарис] // Боротьба (Київ). – 1919. – 25 трав.

111. * **Маленький** фейлетон // Боротьба (Київ). – 1919. – 28 трав.

112. * **Неньківці** : [нарис] // Боротьба (Київ). – 1919. – 24 серп.

113. * «**Галицький** комуніст» // Голос друку. – 1921. – № 1. – С. 155. – Рец. на журн.: Галицький комуніст. – 1921. – № 1.

114. * «**Життя** і мистецтво» // Голос друку. – 1921. – № 1. – С. 155. – Рец. на журн.: Життя і мистецтво (Львів). – 1920. – № 1.

115. * [**Рецензія**] // Голос друку. – 1921. – № 1. – С. 200. – Рец. на кн.: Молодість : поезії / М. Чернявський. – Херсон : Укр. книгарня, 1920 ; За золотим руном : повісті й оповідання / М. Чернявський. – Херсон : Укр. книгарня, 1920.

116. * **Мистецтво** праці : [стаття] // Вісті Київ. губерн. революц. комітету. – 1921. – 3 лют.

117. * **Гопачна** шантрапа : [фейлетон] // Вісті Київ. губерн. революц. комітету. – 1921. – 18 лют.

118. * **Слава** й шана непохитному борцеві за волю й щастя трудящого люду – Іванові Франкові! : [передова ст. до 5-річчя з дня смерті] // Більшовик. – 1921. – 28 трав.

119. **Те саме** // Літ. Україна. – 1986. – 4 верес. – С. 6.

120. * **Слава** борцеві за міжнародну єдність трудящих! : [до 26-ї річниці з дня смерті М. Драгоманова] // Більшовик. – 1921. – 22 черв.

121. * **Гине** коняка : [фейлетон] // Вісті Київ. губерн. революц. комітету. – 1921. – 25 листоп.

122. * **Мистецтво** : (концерт капели бандуристів 10.12 ц. р.) // Вісті Київ. губерн. революц. комітету. – 1921. – 17 груд.

123. [Рецензія] // Нова громада. – 1923. – № 10. – С. 30. – Підпис: Ге Ка. – Рец. на кн.: Фільми революції / М. Ірчан. – Нью-Йорк ; Берлін : Культура, 1923. – 120 с.

124. [Рецензія] // Пролетар. правда. – 1926. – 31 серп. – Рец. на кн.: Голодающие / С. Подъячев. – М. : Земля и фабрика, 1926. – 30 с. ; Случай с Петром Ивановичем / С. Подъячев. – М. : Земля и фабрика, 1926. – 28 с.

125. **Театр** та кіно-театр // Кіно. – 1927. – № 2. – С. 12. – Підпис: Григорій К.

126. **Архітектоніка** сценарія // Кіно. – 1927. – № 10. – С. 10 – 11. – Підпис: Григорій К.

127. **Василь Еллан** (Блакитний) : [нарис про творчість письм.] // Пролетар. – 1927. – 6 – 7 листоп. – С. 11. – Підпис: Г. К-а.

128. * **Дружні** нотатки // Захід. Україна. – 1928. – № 2 – 3. – С. 79 – 81. – Рец. на кн.: Хлопські гаразди : оповідання / П. Козланюк. – К. : Захід. Україна, 1928. – 128 с.

129. **На імлістому** світанку : дружня пародія на М. Івченка // Літ. ярмарок. – 1929. – № 5. – С. 249 – 251.

130. **Калістрат Анищенко** : [ст. присвяч. пам'яті укр. письм. (1885 – 1929)] // Життя й революція. – 1929. – № 6. – С. 120 – 122.

131. **За високу** якість, за ідеологічну наснагу : [про творчі задачі укр. л-ри] // Літ. газ. – 1933. – 27 черв. – С. 2.

132. **Мистецтво** : (концерт капели бандуристів 10.12 ц. р.) / публ. та передм. М. Наєнка // Нар. творчість та етнографія. – 1969. – № 6. – С. 86.

133. **Театр** та кінотеатр ; **Архітектоніка** сценарію : [ст. з питань кіномистецтва] // Новини кіноекрана. – 1989. – № 12. – С. 6 – 7 : фотогр.

* * *

134. **Гоголь, М.** Мертві душі : поема / М. Гоголь ; [пер. з рос. Г. Косинки ; за ред. В. Підмогильного] ; вступ. ст. Д. Заславського. – Х. : ЛіМ, 1934. – 312 с.

135. * **Чехов, А.П.** Оратор : оповідання / А.П. Чехов ; пер. з рос. Г. Косинки // Вибр. твори : в 2 т. / А.П. Чехов. – Х. ; К., 1930. – Т. 1. – С. 9 – 12.

136. **Зимівля** звірів : нар. казка / літ. обробка Г. Косинки. – К. : Веселка, 1969. – 16 с. : ілюстр.

1.3 ТВОРИ Г. КОСИНКИ У ПЕРЕКЛАДАХ ІНШИМИ МОВАМИ

137. **В хлебах** : избранные рассказы / пер. с укр. З. Тулуб ; предисл. А. Лейтеса. – М. ; Ленинград : Госиздат, 1930. – 230 с. – Содерж.: Автор о себе; В хлебах; На свеклу; Мать; Голова ходи; За воротами; Рубашка; Выстрел; На золотых богов; В степи; Вечерние тени; Анкета; Лунный смех; Темная ночь; Зеленая риза; Перед рассветом; Треугольный бой; Циркуль; Политика; Десять; Рассказ без морали.

138.* **Мати** ; Політика : [нім. мовою] / пер. з укр. Є. Кронгауз. – М. ; Х. ; Мінськ : Центрвидав, 1931. – 52 с.

139. **На золотых богов** : рассказы / пер. с укр. И. Дорбы, А. Дейча, Е. Малкиной ; предисл. М. Рыльского. – М. : Художеств. лит., 1966. – 271 с. – Содерж.: На золотых богов; На бураки; За земельку; В хате Штурмы; Мать; Трехсторонний бой; Перед рассветом; Гармоника; Циркуль; Политика; Сердце; Сговор; За воротами; Сходка; Товарищ Гавриш; Зеленая ряса.

140. **Вечерние** тени : рассказы / пер. с укр. ; сост.: Т.М. Мороз-Стрилец, Г.М. Штонь. – М. : Сов. писатель, 1991. – 256 с. – Содерж.: Автобиография; На бураки; За земельку; На паперти; Миг; Вечерние тени; Лунный смех; Радужный сон; В хлебах; Перед рассветом; На золотых богов; Трехсторонний бой; Десять; Темная ночь; Анархисты; Сорочка; Фауст; Выстрел; Мать; Рассказ без морали; Сердце; Сходка; В хате Штурмы; Голова ходи; Зеленая ряса; Анкета; За воротами; Товарищ Гавриш; Циркуль; Политика; Сговор; Гармоника.

* * *

141. * **В житах** [італ. мовою / пер. з укр. Л. Сальвіні] // Meridiano di Roma (Рим). – 1941. – № 6.

142. * **Faust** / Trans*** // Their Land : Antology of Ukrainian Short Stories. – Jersey City, 1964. – P. 225 – 235.

143. * **Black Night ; In the Grainfields** / Trans. A. Savage, R.M. Bahrij Pikulyk // Modern Ukrainian Short Stories. – Littleton, 1973. – P. 147 – 163.

144. * **La Politique ; La mere** / Trans. C. Szymanski // Le récit ukrainien soviétique. – Kiev, 1982. – P. 103 – 146.

145. * **Politics** / Trans. O. Taukach // Soviet Ukrainian Short Stories. – Kiev, 1983, 1983. – Vol.1. – P. 88 – 101.

146. * **Politics** / Trans. Y. Tkach // Before the Storm : Soviet Ukrainian Fiction of the 1920's. – Ann Arbor, 1986 – P. 159 – 169.

1.4 ЛИСТИ ТА АВТОБІОГРАФІЧНІ МАТЕРІАЛИ

147. **Лист** до редакції : [з приводу публ. творів авт. листа у закордон. емігрант. пресі] // Червон. шлях. – 1923. – № 4 – 5. – С. 289 – 290. – Підписи: Г. Косинка, В. Підмогильний, Т. Осьмачка.

148. **До письменника** Василя Стефаника : [привітання з 30-річчям літ. творчості від Всеукр. спілки селян. письм. «Плуг»] // Радян. літературознавство. – 1959. – № 2. – С. 113. – Підписи: Атаманюк, Косинка, Рудик.

149. **Те саме** // Василь Стефаник у критиці та спогадах / упоряд. Ф. Погребенник. – К., 1970. – С. 189.

150. **Листи** до Володимира Винниченка : (з архіву письм.) // Слово. – Нью-Йорк, 1964. – Зб. 2. – С. 321 – 329 : Листи від Г. Косинки (1923 – 1928).

151. **Те саме** // Скарби літературних архівів / С. Гальченко ; під ред. М.Г. Жулинського. – К., 2012. – С. 122 – 130.

152. * **Уривки** з листів Г. Косинки до В. Винниченка / публ. і передм. І. Кошара // Укр. вісті (Новий Ульм). – 1969. – № 14 – 15. – С. 8.

153. **Автобіографія** : з рукопис. спадщини / передм. Т. Мороз-Стрілець // Вітчизна. – 1984. – № 8. – С. 134 – 138 : фотогр.

154. **Те саме** // Наука і культура. Україна. – К., 1989. – Вип. 23. – С. 435 – 441.

155. **Дві** неопубліковані автобіографії // Україна. – 1988. – № 46. – С. 10.

156. * **Листи** Г. Косинки / публ. М. Шудрі // Березиня. – 2000. – № 1. – С. 62 – 70.

2 ЛІТЕРАТУРА ПРО ЖИТТЯ І ТВОРЧІСТЬ Г. КОСИНКИ

2.1 ЗАГАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

157. * **Мистецька** хроніка // Гроно : альманах. – К., 1920. – С. 87 : готується до друку збірка оповідань та ескізів «Проліски».

158. * **Ірчан, М.** Григорій Косинка / М. Ірчан // Земля і воля (Львів). – 1922. – 24 верес.

159. **Мистецька** хроніка // Нова культура (Львів). – 1923. – № 1. – С. 46 : підготовлена до видання нова книжка новел «Розхристана любов».

160. **Теперішні** молоді українські письменники : Григорій Косинка : [корот. біогр. довідка] // Нова громада. – 1923. – № 1 – 2. – С. 13 : портр.

161. **Літературно-мистецька** хроніка : [Г. Косинка умовився зі спілкою «Плуг» про вид. окремою кн. його оповідань «Голова Ході», «Сорочка», «Зелена ряска» для серії «Селян. б-ка», яку видає Головополітосвіта] // Нова громада. – 1923. – № 13 – 14. – С. 30.

162. **Мистецько-літературна** хроніка : Радянська Україна // Нова культура (Львів). – 1923. – № 2 – 3. – С. 74 : закінчена збірка новел «Дезертирський епос».

163. **Літературно-мистецька** хроніка // Нова громада. – 1924. – № 33 – 34. – С. 40 : Г. Косинка написав нове оповідання «Полинь» і здав до друку ДВУ другу книжку оповідань «Анархісти».

164. **Григорій Косинка** (Стрілець) : [корот. біогр. довідка] // За 25 літ : літ. хрестоматія / уклад.: А. Лебідь, М. Рильський. – К., 1926. – С. 315 : фотогр.

165. **Праця** українських письменників : [Г. Косинка пише оповідання «Хлібина» з тюрем. життя] // Культура і побут. – 1926. – № 39. – С. 4. – Дод. до газ. «Вісті ВУЦВК».

166. **Дорошкевич, О.** Підручник історії української літератури / О. Дорошкевич. – 3-є вид. – К. : Книгоспілка, 1927. – С. 271, 315, 320, 323, 324, 327.

167. * **Шамрай, А.** Українська література / А. Шамрай. – Х. : Рух, 1927. – С. 183 – 184.

168. **Нова** літературна організація «МАРС» : [заснована у Києві 7 листоп. 1926 р. Серед членів – Г. Косинка] // Життя й революція. – 1927. – № 1. – С. 111.

169. **Літературний** вечір на пошану В. Стефаника : [на заході Г. Косинка прочитав новелу В. Стефаника «Сини»] // Червон. шлях. – 1927. – № 2. – С. 245. – Підпис: М. К.

170. **Літературна** хроніка : укр. письменники за роботою : [Г. Косинка пише оповідання з тюрем. побуту під назвою «Жаль»] // Літ. газ. – 1928. – 13 черв. – С. 6.

171. **Антоненко-Давидович, Б.** Рейки на драговині : [про поїздку київ. письменників (у т. ч. Г. Косинки) до м. Коростень на запрошення ред. газ. «Нове село»] / Б. Антоненко-Давидович // Життя й революція. – 1929. – № 1. – С. 81 – 92.

172. **Лейтес, А.** Косинка Григорий / А. Лейтес // Литературная энциклопедия. – М., 1931. – Т. 5. – Стб. 517 – 519.

173. **Кулик, І.** Про одну творчу нараду / І. Кулик // Радян. л-ра. – 1934. – № 5. – С. 195 – 196: про виступ на Всеукраїнській творчій нараді з питань «великої» прози (роману, повісті).

174. **Приговори** военной коллегии Верховного Суда СССР в г. Киеве по делам о террористах-белогвардейцах : [приговорены к расстрелу 28 человек, среди них Г. Косинка-Стрелец] // Известия. – 1934. – 18 дек. – С. 2.

175. **Те саме** // Літ. газ. – 1934. – 26 груд. – С. 2 ; Правда. – 1934. – 18 дек.

176. * **Бойко, Ю.** Григорій Косинка / Ю. Бойко // Укр. засів (Харків). – 1942. – № 1.

177. * **Чернова, О.** Ще про Косинку / О. Чернова // Краків. вісті. – 1943. – № 30.

178. **Русальський, В.** Григорій Косинка : [вступ. слово] / В. Русальський // В житах : оповідання / Г. Косинка. – Аугсбург, 1946. – С. 3 – 4.

179. * **Подоляк, Б.** Жертви грудневої трагедії : (до 18-ї річниці розстрілу групи укр. письменників у т. з. «справі Кірова») : [серед інших Г. Косинка] / Б. Подоляк // Молода Україна (Нью-Йорк). – 1953. – № 1 – 2. – С. 9 – 19.

180. * **Кравців, Б.** Григорій Косинка : [передмова] / Б. Кравців // Фавст із Поділля : вибір оповідань / Г. Косинка. – Нью-Йорк : ООЧСУ, 1955.

181. **Те саме** // Зібрані твори / Б. Кравців. – Нью-Йорк, 1980. – Т. 2. – С. 290 – 293.

182. **Косинка Григорій** (1899 – 1934) // Енциклопедія українознавства. – [Париж, 1959]. – Т. 3. – С. 1145 : фотогр.

183. **Те саме** // Перевид. в Україні. – К., 1996. – Т. 3. – С. 1145 : фотогр.

184. **Косинка Григорій** // Українська мала енциклопедія / Є. Онацький. – Буенос-Айрес, 1959. – Т. 6. – С. 738.

185. **Лавріненко, Ю.** Григорій Косинка : (літ. сил'вета) / Ю. Лавріненко // Розстріляне відродження : антологія 1917 – 1953 / склав Ю. Лавріненко. – Мюнхен, 1959. – С. 457 – 461.

186. **Те саме** [перевидання]. – К., 2002. – С. 465 – 470.

187. **Те саме** // Дивослово. – 2001. – № 6. – С. 29 – 30.

188. **Чапленко, В.** Пропащі сили : укр. письменство під комуніст. режимом (1920 – 1933) / В. Чапленко. – Вінніпег : УВАН, 1960. – С. 98 – 108 : творчість Григорія Косинки.

189. **Косинка Григорій Михайлович** (17.11.1899 – 17.12.1934) // УРЕ. – К., 1962. – Т. 7. – С. 274.

190. * **Боднарук, І.** Речник нового села : [Г. Косинка] / І. Боднарук // Наш клич (Буенос-Айрес). – 1965. – 11 берез.

191. **Те саме** // Між двома світами : вибр. статі про укр. письменників / І. Боднарук. – Донецьк, 1997. – С. 51 – 56.

192. **Рильський, М.** Слово Косинки / М. Рильський // Серце : новели / Г. Косинка. – К., 1967. – С. 5 – 9.

193. **Наєнко, М.** Грань таланту : нотатки про крит.-публіцист. виступи Г. Косинки / М. Наєнко // Донбас. – 1969. – № 6. – С. 118 – 123.

194. **Наєнко, М.** Григорій Косинка про кобзарське мистецтво : [передм. до ст. Г. Косинки «Мистецтво»] / М. Наєнко // Нар. творчість та етнографія. – 1969. – № 6. – С. 86.

195. **Ігнатенко, П.Р.** Григорій Косинка : (до 70-річчя з дня народж.) / П.Р. Ігнатенко // Укр. мова і л-ра в шк. – 1969. – № 11. – С. 84 – 85.

196. * **Чухліб, В.** Співець червоної волі / В. Чухліб // Зоря Жовтня. – 1969. – 1, 4 листоп.

197. * **Лесин, В.** Друг Кобилянської й Стефаника : до 70-річчя з дня народж. Г. Косинки / В. Лесин // Радян. Буковина. – 1969. – 23 листоп.

198. **Кулеба, Г.** Про Григорія Косинку / Г. Кулеба // Друг читача. – 1969. – 25 листоп. – С. 4. – Рец. на кн.: Про Григорія Косинку : спогади. – К. : Радян. письм., 1969. – 216 с.

199. **Донець, Г.** Син рідної землі / Г. Донець // Літ. Україна. – 1969. – 28 листоп. – С. 5. – Рец. на кн.: Про Григорія Косинку : спогади. – К. : Радян. письм., 1969. – 216 с.

200. * **Костюк, Г.** Письменники – жертви грудневої трагедії 1934 року : [серед ін. – Г. Косинка] / Г. Костюк // Укр. вісті (Новий Ульм). – 1969. – 21 груд.

201. **Григорій Косинка** (29 листоп. 1899 – 17 груд. 1934) // Письменники Радянської України : біобібліогр. довід. / упоряд.: О. Килимник, О. Петровський. – К., 1970. – С. 214 : фотогр.

202. **Історія української літератури** : у 8 т. Т. 6. – К. : Наук. думка, 1970. – С. 61, 64, 71, 83, 198, 199, 201, 202, 204, 218, 219, 225, 231, 245 – 249, 261 – 264, 266, 267, 270, 271, 275, 438, 501.

203. **Костащук, В.** Володар дум селянських : спогади про В. Стефаника / В. Костащук // Василь Стефаник у критиці та спогадах / упоряд. Ф. Погребенник. – К., 1970. – С. 359 : згадка про листування Г. Косинки з В. Стефаником.

204. **Клиновий, Ю.** Поет скривавленого села : [про життя і творчість Г. Косинки] / Ю. Клиновий // Сучасність. – 1970. – № 2. – С. 66 – 80; № 3. – С. 57 – 63.

205. **Те саме** // Моїм синам, моїм приятелям / Ю. Клиновий. – Едмонтон ; Торонто, 1981. – С. 215 – 249.

206. **Гуцало, Є.** «Твої теплі слова...» / Є. Гуцало // Вітчизна. – 1970. – № 5. – С. 209 – 210. – Рец. на кн.: Про Григорія Косинку : спогади. – К. : Рад. письм., 1969. – 216 с.

207. **Бойко, Ю.** Григорій Косинка / Ю. Бойко // Вибране / Ю. Бойко. – Мюнхен, 1971. – Т. 1. – С. 65 – 73.

208. **Клиновий, Ю.** «За що тебе розп'ято? За що тебе убито?» / Ю. Клиновий // Сучасність. – 1971. – № 1. – С. 122 – 125. – Рец. на кн.: Про Григорія Косинку : спогади. – К. : Радян. письм., 1969. – 216 с.

209. **Те саме** // Моїм синам, моїм приятелям : статті й есеї / Ю. Клиновий. – Едмонтон ; Торонто, 1981. – С. 249 – 256.

210. * **Качкан, В.** Їх єднала правда життя... : [про листування В. Стефаніка з Г. Косинкою] / В. Качкан // Комсомол. прапор (Івано-Франківськ). – 1971. – 22 квіт.

211. **Шумило, М.** Перед образом матері : контур. силует : [нарис про життя і творчість Г. Косинки] / М. Шумило // Літ. Україна. – 1971. – 11 черв. – С. 2 – 3.

212. **Непорожній, О.** Косинчині виквіти : [вступ. ст.] / О. Непорожній // Твори / Г. Косинка. – К., 1972. – С. 5 – 27.

213. **Косинка Григорій Михайлович** // Краткая литературная энциклопедия. – М., 1978. – Т. 9. – Стб. 385.

214. **Григорій Косинка (1899 – 1934)** : [корот. біогр. довідка] // Хрестоматія з української літератури ХХ ст. / упоряд.: Є.В. Федоренко, П. Маляр. – Нью-Йорк, 1978. – С. 162.

215. **Те саме** // 2-е вид., переробл. і допов. – Нью-Йорк, 1997. – С. 131 : фотогр.

216. **Дрозд, В.** Виразник долі народної : [до 80-річчя з дня народж. Г. Косинки] / В. Дрозд // Літ. Україна. – 1979. – 4 груд. – С. 4.

217. **Косинка Григорій Михайлович** (справж. прізвище – Стрілець) // УРЕ. – 2-е вид. – К., 1980. – Т. 5. – С. 434 : фотогр.

218. **Мороз-Стрілець, Т.** Слово на варті революції : до 85-річчя з дня народж. Г. Косинки (Стрільця) / Т. Мороз-Стрілець // Дніпро. – 1984. – № 11. – С. 130 : портр.

219. **Чайковський, Б. Й.** Григорій Косинка : [біогр. нарис] / Б. Й. Чайковський // Веселка : антологія укр. л-ри для дітей. В 3 т. – К., 1985. – Т. 3. – С. 15 – 16 : фотогр.

220. **Павловський, В.** До 50-ліття «Кіровського терору» : [про діячів укр. культури, засуджених за т. з. «справою білогвардійців-терористів» у груд. 1934 р.] / В. Павловський // Сучасність. – 1985. – № 12. – С. 64 : про Г. Косинку.

221. **Косинка Григорій Михайлович** // УРЕС. – 2-е вид. – К., 1987. – Т. 2. – С. 164.

222. **Григорій Косинка** // Письменники Радянської України. 1917 – 1987 : біобібліогр. довід. / упоряд.: В.К. Коваль, В.П. Павловська. – К., 1988. – С. 305 – 306 : фотогр.

223. **Історія української літератури** : у 2 т. Т. 2. – К. : Наук. думка, 1988. — С. 10, 24, 25, 30, 35, 39, 40, 47, 49 – 52, 54, 55, 57, 58, 61, 63, 67, 70, 77, 222, 348, 357.

224. **Жулинський, М.** Відповідальність перед істиною / М. Жулинський // Літературна панорама. 1988. – К., 1988. – С. 231 – 239 : Григорій Косинка.

225. **Штонь, Г.** З когорти майстрів : [вступ. ст.] / Г. Штонь // Гармонія / Г. Косинка. – К., 1988. – С. 3 – 20.

226. **Жулинський, М.** Григорій Косинка (1899 – 1934) : [нарис про життя і творчість] / М. Жулинський // Літ. Україна. – 1988. – 12 трав. – С. 6 : фотогр.

227. **Наєнко, М.К.** Григорій Косинка : [нарис] / М.К. Наєнко, Г.М. Штонь // Радян. літературознавство. – 1989. – № 9. – С. 53 – 57.

228. **Штонь, Г.** Рокованість талантом : [до 90-річчя з дня народж. Г.М. Косинки] / Г. Штонь // Радян. літературознавство. – 1989. – № 11. – С. 12 – 18.

229. **Мороз-Стрілець, Т.** Чарне слово майстра : [вдова Г. Косинки розповідає про підготовку до видання зб. «Гармонія»] / Т. Мороз-Стрілець // Україна. – 1989. – № 47. – С. 19 – 20 : фотогр.

230. **Петросюк, М.** Повертаємо, щоб не знати? : [про вихід в світ кн. М. Наєнка «Григорій Косинка», тираж якої (2,5 тис. прим.) автор вважає недостатнім] / М. Петросюк // Друг читача. – 1989. – 2 лют. – С. 4.

231. **Гуцало, Є.** Зойки і плач людської душі : 29 листоп. минуло 90 р. від дня народж. Г. Косинки / Є. Гуцало // Літ. Україна. – 1989. – 30 листоп. – С. 3.

232. **Ходоровський, М.** Вирок : «Розстріляти!» : минуло 90 р. з дня народж. укр. радян. письм. Г.М. Косинки / М. Ходоровський // Культура і життя. – 1989. – 3 груд. – С. 5 : фотогр.

233. **Каспрук, В.** З ґрунту народного : виповнилося 90 р. з дня народж. Г. Косинки / В. Каспрук // Молодь України. – 1989. – 29 листоп. – С. 4 : портр.

234. **Каспрук, В.** «Я из рода чумацкого» : сегодня исполняется 90 лет Г. Косинке / В. Каспрук // Рабочая газ. – 1989. – 29 нояб. – С. 4 : фот.

235. **Міщенко, О.** Гармонія : до 90-річчя з дня народж. Г.М. Косинки / О. Міщенко // Сіл. вісті. – 1989. – 29 листоп. – С. 3 : фотогр.

236. **Жулинський, М.** Григорій Косинка (1899 – 1934) // Из забуття – в безсмертя (сторінки призабутої спадщини) / М. Жулинський. – К., 1990. – С. 349 – 356 : фотогр.

237. **Те саме** // Слово і доля : навч. посібник / М. Жулинський. – К., 2002. – С. 404 – 411 : фотогр.

238. **Череватенко, Л.** Кінодоля Григорія Косинки : [про роботу письм. редактором сценар. відділу Київ. кінофабрики] / Л. Череватенко // Новини кіноекрана. – 1990. – № 1. – С. 4 – 5 : фотогр.

239. * **Шевченко, А.** Якби він живий був!.. / А. Шевченко // Радян. Донеччина. – 1990. – 8 лип. – С. 4.

240. **З порога** смерті : письменники України – жертви сталінських репресій. Вип. 1. – К. : Радян. письм., 1991. — С. 263 – 266 : Григорій Косинка.

241. **Те саме** // Літ. Україна. – 1991. – 19 верес. – С. 8 : фотогр.

242. **Штонь, Г.** Обреченный талантом : [послесловие] / Г. Штонь ; пер. с укр. В. Дольникова // Вечерние тени / Г. Косынка. – М., 1991. – С. 246 – 254.

243. **Качкан, В.** Їх єднала правда життя (до взаємин В. Стефаника і Г. Косинки) / В. Качкан // Василь Стефаник і українська культура. – Івано-Франківськ, 1991. – Ч. 1. – С. 134 – 137.

244. * **Гончаренко, В.** Озирнутися душею / В. Гончаренко // Кіровоград. правда. – 1991. – 4 верес. – С. 3.

245. **Петров, В.** Діячі української культури (1920 – 1940 рр.) жертви більшовицького терору / В. Петров. – К. : Воскресіння, 1992. – С. 36 – 38 : Григорій Косинка (1899 – 1934).

246. **Історія** української літератури ХХ століття : у 2 кн. Кн. 1. / за ред. В.Г. Дончика. – К. : Либідь, 1993. – С. 22, 80, 93, 122, 131, 171, 223, 266, 314, 318, 375, 379, 381, 441, 453, 504, 507, 513, 526, 551 – 561, 573, 588, 597, 602, 641, 727, 764, 767.

247. **Галич, О.** Г. Косинка і В. Стефаник у спогадах Т. Мороз-Стрілець / О. Галич // Стефаниківські читання. – Івано-Франківськ, 1993. – Вип. II. – С. 45 – 47.

248. **Кислий, Ф.С.** Григорій Косинка (1899 – 1934) / Ф.С. Кислий // Нові імена в програмі з української літератури / упоряд. В.Я. Неділько. – К., 1993. – С. 181 – 192.

249. * **Кислий, Ф.С.** Григорій Косинка : [нарис життя і творчості] / Ф.С. Кислий // Дніпрова хвиля : хрестоматія. – К., 1993. – С. 366 – 369.

250. * **Історія** української літератури ХХ ст. : у 2 кн., 3 ч., кн. 1. – К., 1994. – С. 551 – 561 : Г. Косинка.

251. **Наєнко, М.** Григорій Косинка (29 листоп. 1899 – 17 груд. 1934) / М. Наєнко // Українське слово : хрестоматія укр. л-ри та літ. критики ХХ ст. : в 3 кн. / упоряд.: Є. Федоренко, В. Яременко. – К., 1994. – Кн. 2. – С. 284 – 291.

252.* **Фащенко, В.В.** Косинка Григорій Михайлович / В.В. Фащенко // УЛЕ. – К., 1995. – Т. 3. – С. 12 – 13 : фотогр.

253. **Слабошпицький, М.Ф.** Тодось Осьмачка : літ. профіль ; Никифор Дровняк із Криниці : роман-колаж (фрагменти) / М.Ф. Слабо-

шпицький. – К. : Рада, 1995. – С. 52 – 53 : про ненадруковані спогади Т. Осьмачки про Г. Косинку.

254. * **Домотенко, Ю.** Родовід Григорія Косинки. Правда селянської бідноти / Ю. Домотенко // Укр. мова та л-ра. – 1996. – № 14. – С. 2 – 3.

255. * **Гаєвська, Н.М.** Живе слово : нововведені імена в прогр. з укр. л-ри. Кн. 2. / Н.М. Гаєвська. – К., 1997. – С. 49 – 56 : Григорій Косинка (1899 – 1934).

256. **Косинка Григорій Михайлович** // Мистецтво України : біогр. довід. / упоряд.: А.В. Кудрицький, М.Г. Лабінський. – К., 1997. – С. 322.

257. **Штонь, Г.М.** Григорій Косинка (1899 – 1934) / Г.М. Штонь // Гроно нездолених співців : літ. портрети укр. письменників ХХ ст., твори яких увійшли до оновлених шкільн. програм. – К., 1997. – С. 160 – 171.

258. **Скорський, М.** Спогад Тодося Осьмачки про Григорія Косинку : [передм. до публ.] / М. Скорський // Київ. – 1997. – № 11 – 12. – С. 122.

259. **Історія** української літератури ХХ століття : у 2 кн. Кн. 1. Перша половина ХХ ст. – К. : Либідь, 1998. – С. 21, 28, 44, 51, 116, 188, 190, 193, 232, 233, 240, 270, 271, 274, 292 – 297, 362, 365, 414, 441, 442.

260. **Бондар, Н.І.** Григорій Косинка (1899 – 1934) : [біогр. нарис] / Н.І. Бондар // Живиця : хрестоматія укр. л-ри ХХ ст. – К., 1998. – Кн. 1. – С. 323 – 327 : фотогр.

261. **Кузьменко, В.І.** Письменницький епістолярій в українському літературному процесі 20 – 50-х років ХХ ст. / В.І. Кузьменко. – К. : Ін-т л-ри НАНУ, 1998. – С. 126 – 131, 178 : про листування Г. Косинки з В. Винниченком та В. Стефаником.

262. * **Крячок, М.** Пам'ятки Григорія Косинки і Тамари Мороз-Стрілець у Центральному державному архіві-музеї літератури і мистецтва України / М. Крячок // Студії з архівної справи та документознавства. – К., 1999. – Т. 4. – С. 137 – 141.

263. * **Заваліна, О.В.** Приречений талантом : до 100-річчя від дня народж. Г.М. Косинки (1899 – 1934) / О.В. Заваліна // Календар знаменних і пам'ятних дат. – К., 1999. – IV кв. – С. 57 – 62.

264. * **Приречений** талантом : до 100-річчя з дня народж. Г. Косинки // Все для вчителя. – 1999. – № 17 – 18. – С. 5.
265. **Ніхто** не знає, де могила його : [до 100-річчя з дня народж. Г. Косинки] // Голос України. – 1999. – 27 листоп. – С. 5 : фотогр.
266. * **Зленко, Г.Д.** Постижение Григория Косынки / Г.Д. Зленко // Веч. Одесса. – 1999. – 27 нояб. – С. 4.
267. **Пинчук, С.** Григорий Косынка : [биограф. очерк] / С. Пинчук // Зеркало недели. – 1999. – 27 нояб.
268. **Голубєва, З.С.** Двадцяті роки ХХ століття. Зошит 1. Літературне життя доби як об'єкт наукового дослідження / З.С. Голубєва. – Х. : РА-Каравела, 2000. – С. 19, 67, 71, 72, 90, 96, 98.
269. **Гоян, Я.П.** «Воскрес в ясі своєї мови...» : [про Г. Косинку] / Я.П. Гоян // Воскреснемо! : есе / Я.П. Гоян. – К., 2000. – С. 303 – 317.
270. * **Шудря, М.** «Мене трудно взяти на "ура"» : маловідомі сторінки з життя Г. Косинки : [про листи Г. Косинки до В. Винниченка] / М. Шудря // Берегиня. – 2000. – № 1. – С. 61 – 70.
271. **Косинка Григорій** // Довідник з історії України. – 2-е вид., допов. – К., 2001. – С. 355.
272. **Наєнко, М.** Григорій Косинка (29.11.1899 – 16.12.1934) / М. Наєнко // Українське слово : хрестоматія укр. л-ри та літ. критики ХХ ст. : у 4 кн. Кн. 2. / упоряд. В. Яременко. – К., 2001. – С. 499 – 504 : фотогр.
273. **Воронцова, О.** «Ланка» – МАРС у літературній ситуації 20-х років / О. Воронцова // Вісн. Луган. держ. пед. ун-ту. Сер. Філол. науки. – 2001. – № 2. – С. 20 – 27.
- Про участь Г. Косинки у діяльності «Ланки» – МАРСА.
274. **Наєнко, М.** «Трепетний, як життя» : штрихи до портрета Г. Косинки / М. Наєнко // Дивослово. – 2001. – № 6. – С. 26 – 29 : фотогр.
275. **Те саме** // Срібний птах : хрестоматія з укр. л-ри для 11 кл. загальноосвіт. навч. закладів. – К., 2006. – Ч. 1. – С. 171 – 173.
276. **Косинка** (справжнє прізвище – Стрілець) Григорій Михайлович (1899 – 1934) : [корот. біограф. довідка] // Книги і долі : митці Розстріляного Відродження : біобібліогр. покажч. / упоряд. Г.І. Єфімова. – Одеса, 2002. – С. 177 – 178 : фотогр.

277. **Степченко, О.П.** Косинка Григорій Михайлович (1899 – 1934) : [дані про склад і зміст архів. фонду] / О.П. Степченко // Особові архівні фонди Інституту рукопису : путівник / НБУ ім. В.І. Вернадського. – К., 2002. – С. 266 – 268.

278. * **Хоменко, О.** Григорій Косинка : [передмова] / О. Хоменко // Вибрані твори / Г. Косинка. – К., 2002. – С. 3 – 34.

279. **Андрусяк, І.М.** «Щоб було над нами небо» : [вступ. ст.] / І.М. Андрусяк // Вибрані твори / Г. Косинка. – Х., 2003. – С. 3 – 22.

280. **Мовчан, Р.В.** Григорій Косинка : Життєвий шлях; Творчість «На золотих богів»; «В житах»; «Мати» / Р.В. Мовчан // Українська література, 11 клас : підруч. для загальноосвіт. навч. закл. / за загал. ред. Р.В. Мовчан. – К. ; Ірпінь, 2003. – с. 84 – 103.

281. **Слабошпицький, М.** Поет із пекла (Тодось Осьмачка) / М. Слабошпицький. – К. : Ярославів вал, 2003. – С. 61 – 85 : про Г. Косинку та його дружбу з Т. Осьмачкою.

282. **Наєнко, М.** «До найменшого в нашій громаді» : з листів К. Анищенка до Г. Косинки : [передм. до публ.] / М. Наєнко // Вітчизна. – 2003. – № 9 – 10. – С. 151.

283. **Анищенко, К.** З листів до Григорія Косинки / К. Анищенко ; передм. та публ. М. Наєнка // Вітчизна. – 2003. – № 9 – 10. – С. 152 – 155 : фотогр.

284. * **Син** з Дівич-гори : Косинка і Обухівщина / упоряд. і ред. Ю.К. Домотенко. – Обухів : Янузь, 2004. – 186 с. : портр.

285. **Воронцова, О.Л.** Особливості творчості Марії Галич у контексті літературної організації «Ланка» – «Марс» : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.01.01 / О.Л. Воронцова ; КНУ ім. Т. Шевченка. – К., 2004. – С. 4 – 7, 12 – 14 : про Г. Косинку як члена «Ланки» – «Марса».

286. **Бойко, Ю.** Григорій Косинка : [нарис про життя і творчість] / Ю. Бойко // Укр. л-ра в загальноосвіт. школі. – 2004. – № 2. – С. 62 – 64.

287. **Дмитренко, В.І.** Літературна організація київських митців «Ланка» – МАРС : історія створення, єдині тенденції творчості / В.І. Дмитренко // Вісн. Луган. нац. пед. ун-ту. Сер. Філол. науки. – 2004. – № 7. – С. 69 – 77.

Про участь Г. Косинки у діяльності організації.

288. **Пінчук, Т.С.** Постать Г. Косинки в українській мемуаристиці / Т.С. Пінчук // Вісн. Луган. нац. пед. ун-ту. Сер. Філол. науки. – 2004. – № 7. – С. 204 – 209.

289. **Медвідь, В.** Розстріляний Стрілець : [нарис про життя і творчість Г. Косинки] / В. Медвідь // Слобід. край. – 2004. – 16 жовт. – С. 6 : портр.

290. **Григорій Косинка (1899 – 1934)** : [нарис життя та творчості] // Усі українські письменники / упоряд.: Ю.І. Хізова, В.В. Щоголева. – Х., 2005. – С. 130 – 135 : фотогр.

291. **Косинка Григорій (1899 – 1934)** : [корот. біогр. довідка] // Український некрополь : іст. наук. довід. / В. Жадько. – К., 2005. – С. 206 : фотогр.

292. **Дмитренко, В.** Вплив В. Винниченка на письменників київської літературної організації «Ланка» / В. Дмитренко // Наукові записки. Сер. Філол. науки. – Кіровоград, 2005. – Вип. 62. – С. 94 – 99.

Про листування Г. Косинки з В. Винниченком.

293. * **Мовчан, Р.** Григорій Косинка : зблизька і на відстані / Р. Мовчан // Дивослово. – 2005. – № 10. – С. 18 – 24.

294. **Трубай, В.** Велика драма Косинки : [про творчість письм. та його погляди] / В. Трубай // Літ. Україна. – 2005. – 15 груд. – С. 7 : фотогр.

295. **Григорій Косинка (1899 – 1934)** : [корот. біогр. довідка] // Срібний птах : хрестоматія з укр. л-ри для 11 кл. загальноосвіт. навч. закладів. – К., 2006. – Ч. 1. – С. 142.

296. * **Підлісний, А.** Від трипільської культури до дикунського варварства : [про Г. Косинку] / А. Підлісний // Укр. газ. плюс. – 2006. – № 27. – С. 8 – 9.

297. **Григорій Михайлович Косинка** (справж. прізвище – Стрілець) : [корот. біогр. довідка] // У пам'яті Києва : наук. фотоілюстр. довід.-посіб. / В.О. Жадько. – К., 2007. – С. 77, 272.

298. **Колеснікова, Ю.** Косинчині виквіти : [вступ. ст.] / Ю. Колеснікова // В житах / Г. Косинка. – К., 2007. – С. 3 – 4.

299. * **Кривавий** суд Москви : літ. постаті : [Д. Фальківський, О. Влизько, Г. Косинка] // Німчич. – 2007. – № 1. – С. 151 – 154.

300. **Дмитренко, В.І.** Творча постать О. Кобилянської в художньому світі митців літературної організації «Ланка» – МАРС / В.І. Дмитренко // Вісн. Луган. нац. пед. ун-ту. Сер. Філол. науки. – 2007. – № 22, ч. 1. – С. 37 – 39 : про ставлення Г. Косинки до О. Кобилянської.

301. **Бондарчук, П.М.** Косинка Григорій Михайлович / П.М. Бондарчук // Енциклопедія історії України. – К., 2008. – Т. 5. – С. 209 – 210 : фотогр.

302. **Мислич, О.** Символ патріота-мученика : [про життя і творчість Г. Косинки] / О. Мислич // Літ. Україна. – 2008. – 17 січ. – С. 7 : фотогр.

303. **Кучинський, М.** Польова квітка Обухівщини / М. Кучинський // Літ. Україна. – 2008. – 5 черв. – С. 8 : фотогр. – Рец. на кн.: Син з Дівич-гори : Косинка і Обухівщина / упорядкув. Ю.К. Домотенка. – Обухів : Янузь, 2004. – 186 с.

304. * **Березюк, В.** Григорій Косинка – зоряний син України : урок – усний журнал / В. Березюк // Укр. л-ра в загальноосвіт. шк. – 2009. – № 12. – С. 15 – 18.

305. * **Гриневич, В.** Григорій Косинка служив в отамана Зеленого / В. Гриневич // Газета по-українськи. – 2009. – 27 листоп.

306. **Лупейко, В.** «Вірний син народу і творець самобутньої краси...» : до 110-ї річниці від дня народж. Г. Косинки / В. Лупейко // Нар. армія. – 2009. – 22 груд. – С. 7 : фотогр.

307. * **Матеуш, В.О.** Григорій Косинка, Ольга Стрілець та інші : [дослідж., спогади, роздуми] / В.О. Матеуш. – Хмельницький : Цюпак, 2010. – 47 с.

308. * **Косилова, Я.** Один з розстріляного відродження : [про долю Г. Косинки] / Я. Косилова // Флот України. – 2010. – 1 груд. – С. 7.

309. **Іваницька, Л.В.** Григорій Косинка (Григорій Михайлович Стрілець) / Л.В. Іваницька // Видатні постаті в історії України ХХ ст. : корот. біогр. нариси. – К., 2011. – С. 172 – 175 : фотогр.

310. **Мовчан, Р.В.** Григорій Косинка (1899 – 1934) / Р.В. Мовчан // Українська література : підруч. для 11 кл. загальноосвіт. навч. закл. / Р.В. Мовчан, О.М. Авраменко, В.І. Пахаренко. – К., 2011. – С. 69 – 82.

311. **Слоньовська, О.** Григорій Косинка (1899 – 1934) / О. Слоньовська // Українська література : підруч. для 11 кл. загальноосвіт. навч. закл. / за загал. ред. Г.Ф. Семенюка. – К., 2011. – С. 122 – 132.

312. **Шляхами** пам'яті : антологія поетичних творів, присвячених пам'яті митців Розстріляного Відродження / упоряд. Г. Єфімова. – О. : ОДНБ ім. М. Горького, 2011. – С. 21, 22, 24, 35, 41, 42, 44, 66, 67, 69 – 74, 81, 83 – 88, 127, 142, 143, 191.

313. **Рябченко, О.** Студенти радянської України 1920 – 1930-х років : практики повсякденності та конфлікти ідентифікації / О. Рябченко. – Х. : ХНАМГ, 2012. – С. 69, 173, 183, 241, 265, 309, 310, 312, 364 : згадується Г. Косинка.

* * *

314. **Koshelivets, I.** Kosynka, Hryhorii / I. Koshelivets // Encyclopedia of Ukraine. – Toronto ; Buffalo ; London, 1988. – Vol. 2. – P. 631 – 632.

2.2 ЛІТЕРАТУРНА ТВОРЧІСТЬ Г. КОСИНКИ

2.2.1 Загальні питання

315. **Якубовський, Ф.** Силуети сучасних українських письменників / Ф. Якубовський. – К. : Пролетар. правда, [б. р.]. – С. 43 – 44.

316. **Коряк, В.** Мотиви соціальної боротьби в сучасній українській літературі / В. Коряк // Книга. – 1923. – № 1. – С. 10 : про збірку «На золотих богів».

317. * **Зеров, М.** Українська література в 1922 році / М. Зеров // Правобереж. кооператор. – 1923. – № 1 – 2. – С. 96 : про оповідання зі збірки «На золотих богів».

318. **Яскор, Л.** Новая украинская литература / Л. Яскор // Крас. нива. – 1923. – № 32. – С. 27 : о творчестве Г. Косынки.

319. **Зеров, М.** Українська література в 1923 р. / М. Зеров // Нова громада. – 1924. – № 18. – С. 31 : згадується Г. Косинка.

320. **Рильський, М.** Два поети громовиці : [про творчість Г. Косинки і М. Хвильового] / М. Рильський // Нова громада. – 1924. – № 22. – С. 32.

321. **Те саме** / вступ, публ. і приміт. Ю.Д. Солод // Радян. літературознавство. – 1988. – № 9. – С. 55 – 57.

322. **Коваленко, Б.** Літературний Київ : [огляд] / Б. Коваленко // Гарт : альм. київ. філії спілки пролетар. письмен. – К., 1925. – С. 130 – 134 : про новели Г. Косинки.

323. **Олійник, Ф.** Григорій Косинка : крит.-бібліогр. нарис / Ф. Олійник // Зоря. – 1926. – № 21. – С. 17 – 18.

324. **Хвильовий, М.** «Соціологічний еквівалент» трьох критичних оглядів / М. Хвильовий // Вапліте. – 1927. – № 1. – С. 91, 92, 98, 99 : згадується Г. Косинка.

325. **Якубовський, Ф.** На зломі українського імпресіонізму : Григорій Косинка / Ф. Якубовський // Життя й революція. – 1927. – № 3. – С. 312 – 320.

326. **Савченко, Я.** Критичні нотатки : про Г. Косинку / Я. Савченко // Червон. шлях – 1927. – № 4. – С. 170 – 182.

327. **Те саме** // Поети й белетристи / Я. Савченко. – К., 1927. – С. 41 – 70.

328. **Якубовський, Ф.** Українська художня проза в Києві / Ф. Якубовський // Глобус. – 1927. – № 4. – С. 56 : про новели Г. Косинки.

329. **Лакиза, П.** Про сни золоті й слова – залізні, карбовані : побіжні літ. нотатки : [про новели Г. Косинки] / П. Лакиза // Молодняк. – 1927. – № 10. – С. 88 – 99.

330. **Якубовський, Ф.** «Філософія землі» в нашій літературі : (до питання про сучасну деформацію традиційних елементів сільської новели й повісті) / Ф. Якубовський // Критика. – 1928. – № 4. – С. 97, 98, 103 : про творчість Г. Косинки.

331. **Щупак, С.** Імпресіоністичними манівцями : до характеристики творчості Г. Косинки / С. Щупак // Критика. – 1929. – № 3. – С. 22 – 34.

332. **Музичка, А.** Творчий шлях Г. Косинки / А. Музичка // Критика. – 1929. – № 3. – С. 34 – 50.

333. **Соціальні** основи творчості Г. Косинки : [доповідь прочитав критик С. Щупак в комісії соціології мистецтва й л-ри каф. марксизму й ленінізму, зауваження висловили Ф. Якубовський, Б. Коваленко, Є. Кирилюк] // Літ. газ. – 1929. – № 7. – С. 8.

334. **Смілянський, Л.** Косинка – новеліст / Л. Смілянський // Сучасна українська проза. – Х. ; К., 1930. – Вип. 1. – С. 32 – 53.
335. **Щупак, С.** Імпресіоністичний «об'єктивізм» : (Г. Косинка) / С. Щупак // Критика й проза / С. Щупак. – Х. ; К., 1930. – С. 39 – 51.
336. **Чапленко, В.** Гордий син зневаженого народу : про літ. діяльність Г. Косинки / В. Чапленко // Нові дні. – 1955. – № 61. – С. 5 – 7.
337. **Живуще слово** : до виходу новел Г. Косинки : [зб. «Новели» вийшли у вид-ві «Радян. письменник»] // Прапор. – 1963. – № 3. – С. 94 – 95.
338. **Мартич, Ю.** На вишиваних рушниках : біогр. повісті і нариси / Ю. Мартич. – К. : Радян. письм., 1967. – С. 232 – 234 : про новели Г. Косинки.
339. **Фащенко, В.** Новела і новелісти : жанрово-стильові питання (1917 – 1967 рр.) / В. Фащенко. – К. : Радян. письм., 1968. – С. 34 – 36, 49 – 53, 65, 117 : про новели Г. Косинки.
340. **Фащенко, В.** На зламі епох : [про новели Г. Косинки] / В. Фащенко // Вітчизна. – 1969. – № 5. – С. 193 – 201.
341. **Наєнко, М.** Грань таланту : (нотатки про критико-публіцистичні виступи Г. Косинки) / М. Наєнко // Донбас. – 1969. – № 6. – С. 118 – 123.
342. **Бутенко, М.К.** До джерел ранніх новел Григорія Косинки / М.К. Бутенко // Укр. літературознавство. – 1970. – Вип. 9. – С. 118 – 122.
343. **Фащенко, В.** Із студій про новелу : жанрово-стильові питання / В. Фащенко. – К. : Рад. письм., 1971. – С. 105 – 135 : новела Григорія Косинки.
344. **Те саме** // У глибинах людського буття : літературознавчі студії / В. Фащенко. – О., 2005. – С. 354 – 374.
345. **Ігнатенко, П.Р.** Новели Григорія Косинки / П.Р. Ігнатенко // Укр. мова і л-ра в шк. – 1973. – № 4. – С. 13 – 21.
346. **Голубенко, С.** Майстер оповідання : [про творчість Г. Косинки] / С. Голубенко // Молода Україна (Торонто; Нью-Йорк). – 1975. – № 231. – С. 2 – 3.
347. **Наєнко, М.К.** Жовтневі крила новелістики : питання розв. укр. радян. новелістики в період становлення л-ри соціаліст. реалізму 1917 –

1932 / М.К. Наєнко. – К. : Вища шк., 1980. – С. 7, 19, 34 – 41, 48 – 54, 57, 65, 71 – 77, 93 – 95, 100 – 104, 111, 113 – 116, 123, 126, 138 – 141, 147, 149 – 154, 159, 161, 162 : про новели Г. Косинки.

348. **Штонь, Г.** З «мандатом куркульського агента» : [післямова до публ. оповідань Г. Косинки] / Г. Штонь // Вітчизна. – 1988. – № 9. – С. 98 – 99.

349. **Наєнко, М.К.** Григорій Косинка : літ.-крит. нарис / М.К. Наєнко. – К. : Рад. письм., 1989. – 172 с.

350. **Наєнко, М.** Трепетний, як життя : Г. Косинка / М. Наєнко. // Одержимість : крит. розвідки, портрети, відгуки / М. Наєнко. – К., 1990. – С. 32 – 51. – К., 1990. – С. 32 – 51.

351. **Чехівський, О.О.** Мовностилістичні особливості новел Григорія Косинки / О.О. Чехівський // Використання спадщини забутих і повернутих діячів науки та культури в навчальному процесі педагогічного вузу та школи : тези респ. міжвуз. наук.-практ. конф. – Рівне, 1991. – С. 38 – 39.

352. * **Кавун, Л.І.** Художня мова новел Григорія Косинки / Л.І. Кавун // Дослідження з філології : зб. наук. пр. – К., 1992. – С. 22 – 26.

353. * **Кавун, Л.І.** Фольклорні мотиви у творчості Григорія Косинки / Л.І. Кавун // Вісн. Київ. ун-ту. Іст.-філол. науки. – 1992. – Вип. 6. – С. 115 – 120.

354. **Кавун, Л.** Психологізм як елемент поетики новел Григорія Косинки / Л. Кавун // Укр. мова і л-ра в шк. – 1993. – № 2. – С. 50 – 52.

355. * **Агеєва, В.** Автор і герой як виразники оцінки зображуваного у прозі Г. Косинки / В. Агеєва // Українська імпресіоністична проза / В. Агеєва. – К., 1994. – С. 54 – 74.

356. **Єфремов, С.О.** Історія українського письменства / С.О. Єфремов. – К. : Феміна, 1995. – С. 667 – 669 : про творчість Г. Косинки.

357. **Кавун, Л.І.** Новелістика Г. Косинки і проблема поетики української малої прози 20 – 30-х років ХХ століття : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.01.01 / Л.І. Кавун ; Київ. ун-т ім. Т. Шевченка. – К., 1995. – 24 с.

358. **Агеєва, В.П.** Стильові моделі імпресіонізму в українській прозі першої половини ХХ століття : автореф. дис. ... д-ра філол. наук : 10.01.01 /

В.П. Агеєва ; Ін-т л-ри ім. Т.Г. Шевченка НАНУ. – К., 1995. – С. 10 – 12 : про твори Г. Косинки.

359. * **Мовчан, Р.** Майстерність новеліста Григорія Косинки / Р. Мовчан // Укр. мова та л-ра. – 1996. – № 14. – С. 2 – 3.

360. * **Мовчан, Р.** Українська література ХХ століття : посібник / Р. Мовчан. – К., 1995. – С. 11 – 17 : майстерність Григорія Косинки.

361. * **Мовчан, Р.В.** Українська проза ХХ століття в іменах : посібник / Р.В. Мовчан. – К., 1997. – Вип. 1. – С. 41 – 62 : Григорій Косинка.

362. **Руль, О.** До питання про концепцію героя в українській новелістиці 20 – 30-х років : Г. Косинка і М. Хвильовий / О. Руль // Харків 30 – 40-х рр. ХХ ст. : література, історія, мистецтво : матеріали міжнар. наук. конф. до ювілею проф. Ю. Бойка-Блохина. – Х., 1998. – С. 91 – 94.

363. * **Солод, Ю.Д.** Григорій Косинка – найвидатніший новеліст 20-х років / Ю.Д. Солод // Українська література – ХХ : погляд на межі тисячоліть : навч. посіб. за 11 кл. – К., 1999. – С. 115 – 123.

364. **Дуб, К.** Імператив Григорія Косинки як естетичне вираження селянської ментальності / К. Дуб // Слово і час. – 1999. – № 11. – С. 16 – 20.

365. **Якимів, О.** Особливості художніх текстів Григорія Косинки / О. Якимів // Дивослово. – 1999. – № 11. – С. 35 – 37.

366. * **Сидоренко, Н.** Явище антонімії у творах Г. Косинки та стилістичні фігури на її основі / Н. Сидоренко // Укр. мова та л-ра. – 1999. – № 41. – С. 10.

367. * **Гладіна, Г.** Основи аналізу ненормованих лексем : на матеріалі новел Г. Косинки / Г. Гладіна // Укр. мова та л-ра. – 1999. – № 41. – С. 11.

368. **Наєнко, М.К.** Романтичний епос : ефект романтизму і українська література / М.К. Наєнко. – 2-е вид., зі змінами й допов. – К. : Просвіта, 2000. – С. 155 – 159 : романтизм у прозі Г. Косинки.

369. **Пінчук, Т.С.** Квітка «Червоні косинці» : [про творчість Г. Косинки] / Т.С. Пінчук, П.В. Калашников // Вісн. Луган. держ. пед. ун-ту. Сер. Філол. науки. – 2000. – № 10. – С. 127 – 129.

370. **Логвиненко, Н.** «Велика школа правди» : (вивч. творчості Г. Косинки в 11-му кл.) / Н. Логвиненко // Укр. л-ра в загальноосвіт. шк. – 2000. – № 5. – С. 5 – 12.

371. * **Абакумов, В.** Імпресіонізм у новелістиці Григорія Косинки / В. Абакумов // Східнослов'янська філологія : здобутки та перспективи : зб. матеріалів Всеукр. студент. наук. конф. – Кривий Ріг, 2001. – С. 32 – 35.

372. **Буркалець, Н.** Григорій Косинка і Кнут Гамсун : інтертекстуальність в рамках літературної традиції / Н. Буркалець // Український модернізм зі столітньої відстані : актуальні проблеми сучасної філології. Літературознавство : зб. наук. пр. – Рівне, 2001. – Вип. X. – С. 165 – 171.

373. **Журба, С.** Особливості вивчення новел Григорія Косинки в школі / С. Журба // Зб. наук. пр. Херсон. держ. пед. ун-ту. Пед. науки. – 2002. – Вип. 31. – С. 167 – 169.

374. **Хоменко, О.** На шляху до синтезу : художня творчість Григорія Косинки / О. Хоменко // Укр. мова та л-ра. – 2002. – № 34. – С. 11 – 13 : портр.

375. **Зубленко, О.** Деякі секрети ефективного вивчення новелістики Г. Косинки на факультативних заняттях / О. Зубленко // Укр. мова та л-ра. – 2002. – № 34. – С. 14 – 16 : фотогр.

376. **Лаврусевич, Н.** Особливості викладання новелістики 20 – 30-х років ХХ століття у школі : навч.-метод. посібник / Н. Лаврусевич. – Кам'янець-Поділ. : Оіюм, 2003. – С. 74 – 86 : Автор і герой у новелах Григорія Косинки.

377. **Лаврусевич, Н.** Автор і герой у новелах Григорія Косинки / Н. Лаврусевич // Укр. л-ра в загальноосвіт. шк. – 2004. – № 2. – С. 25 – 28.

378. **Мафтин, Н.** «Оцінний» рівень поезики композиції новелістики Григорія Косинки / Н. Мафтин // Вісн. Прикарпат. ун-ту. Філологія. – 2005. – Вип. IX – X. – С. 172 – 179.

379. **Петренко, Л.** Поетика експресіонізму в творах Григорія Косинки / Л. Петренко // Вісн. Прикарпат. ун-ту. Філологія. – 2005. – Вип. IX – X. – С. 203 – 209.

380. **Луків, А.** Майстер імпресіоністичної новели : екзистенційний підхід у вивченні літератури : [Г. Косинка] / А. Луків // Урок української. – 2005. – № 1 – 2. – С. 41 – 43.

381. **Сапун, М.В.** Структурно-семантичні характеристики фразеологізмів у новелістиці Григорія Косинки / М. В. Сапун // Мовні і концептуальні картини світу : зб. наук. пр. – К., 2006. – Вип. 19. – С. 244 – 248.

382. **Бернадська, Н.І.** Українська література ХХ століття : довідник / Н.І. Бернадська. – К. : Знання-Прес, 2007. – С. 57 – 64 : Григорій Косинка : Основні віхи життя і творчості ; «На золотих богів» ; Тема землі у новелах «За земельку», «Змовини», «Гармонія».

383. **Ткачук, М.П.** Наративні моделі українського письменства / М.П. Ткачук. – Тернопіль : ТНПУ, 2007. – С. 331 – 332 : про творчість Г. Косинки.

384. * **Григорій Косинка** – видатний український новеліст // Постаті Київщини : навч. посіб. – К., 2007. – С. 177 – 181.

385. **Бублейник, Л.В.** Вираження суб'єктивної позиції автора в художньому мовленні (на матеріалі прози Г. Косинки) / Л.В. Бублейник // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2007. – Вип. 40 : Філологія, історія та культура Полісся на перетині думок. – С. 91 – 98.

386. **Сапун, М.В.** Функціонування означено-, неозначено-, та узагальнено-особових односкладних речень у новелістиці Григорія Косинки / М.В. Сапун // Мовні і концептуальні картини світу : зб. наук. пр. – К., 2007. – Вип. 23. Ч. 3. – С. 9 – 17.

387. * **Буркалець, Н.** Порівняння як один із прийомів вивчення творчості Г. Косинки / Н. Буркалець // Укр. мова і л-ра в шк. – 2007. – № 3. – С. 18 – 22.

388. * **Приходченко, К.** Тести за темою «Григорій Косинка» / К. Приходченко // Укр. мова та л-ра. – 2007. – № 37 – 39. – С. 52 – 58.

389. * **Мовчан, Р.** Український модернізм 1920-х : портрет в історичному інтер'єрі / Р. Мовчан. – К. : Стилос, 2008. – С. 244 – 252 : імпресіонізм неореалізму Григорія Косинки.

390. **Петренко, Л.Я.** Поетика експресіонізму в українській літературі 20 – 40-х років ХХ століття : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.01.01 / Л.Я. Петренко ; Прикарпат. нац. ун-т ім. В. Стефаника. – Івано-Франківськ, 2008. – С. 13 – 14 : експресіоністичні елементи в художній структурі творів Г. Косинки.

391. **Сапун, М.В.** Структурно-семантичні характеристики метафор в ідіостилі Григорія Косинки / М.В. Сапун // Науковий часопис НПУ ім. М.П. Драгоманова. Сер. 10 : проблеми граматики і лексикології української мови. – К., 2008. – Вип. 4. – С. 437 – 441.

392. **Дмитренко, В.І.** Літературний дискурс «Ланки» – МАРСу першої третини ХХ століття : монографія / В.І. Дмитренко. – Луганськ : Вид-во ДЗ «ЛНУ ім. Т. Шевченка», 2009. – С. 7, 10 – 14, 16, 18 – 20, 25 – 28, 32, 33, 35, 41, 43 – 46, 51, 56, 59, 103, 104, 109 – 111, 126, 129, 130, 132, 140 – 143, 155 – 162, 202 – 204, 208, 220, 223, 239, 247, 249.

393. **Дмитренко, В.І.** Творчість митців об'єднання «Ланка» – МАРС у літературному процесі першої третини ХХ століття : аспекти перцепції та рецепції : автореф. дис. ... д-ра філол. наук : 10.01.01 / В.І. Дмитренко ; КНУ ім. Т. Шевченка. – К., 2009. – С. 1 – 3, 6, 7, 11, 12, 14 – 18, 20, 21, 23, 26, 27.

394. **Сапун, М.В.** Стилiстична маркованiсть вiйськових термiнiв у iдiостилi Григорiя Косинки / М.В. Сапун // Мовнi i концептуальнi картини свiту : зб. наук. пр. – К., 2009. – Вип. 26. Ч. 3. – С. 83 – 89.

395. **Сапун, М.В.** Структура лексико-семантичного поля «земля» в новелiстицi Григорiя Косинки / М.В. Сапун // Наук. вiсн. Волин. нац. ун-ту iм. Лесi Українки. Сер. Фiлол. науки. – Луцьк, 2009. – Вип. 6. – С. 265 – 273.

396. **Сапун, М.В.** Мова новел Григорія Косинки : структурно-функціональний аспект : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.01.01 / М.В. Сапун ; КНПУ ім. М.П. Драгоманова. – К., 2010. – 20 с.

397. **Кавун, Л.** Драматичний модус художності в новелах Григорія Косинки / Л. Кавун // Вісн. Черкас. ун-ту. Сер. Філол. науки. – 2010. – Вип. 178. – С. 23 – 27.

398. **Асоціація** письменників (АСПИС – «Ланка» – МАРС) // Шляхами пам'яті / упоряд. Г. Єфімова. – О., 2011. – С. 70 – 71 : Григорій Косинка.

399. **Штейнбук, Ф.** Тілесно-міметичний метод аналізу текстових стратегій модерністського дискурсу (на прикладі творчості Г. Косинки) / Ф. Штейнбук // Слово і час. – 2011. – № 3. – С. 79 – 87.

2.2.2 Аналіз окремих творів

400. **Кавун, Л.І.** Специфіка образності у новелі Г. Косинки «В житах» / Л.І. Кавун // Вісн. Черкас. ун-ту. Сер. Філол. науки. – 1997. – Вип. 3. – С. 140 – 144.

401. * **Те саме** // Укр. мова та л-ра. – 1998. – № 17.

402. **Кавун, Л.І.** Вираження ціннісних позицій у структурі прози Григорія Косинки (на матеріалі новели «Голова ході») / Л.І. Кавун // Вісн. Черкас. ун-ту. Сер. Філол. науки. – 1998. – Вип. 7. – С. 143 – 148.

403. **Борткевич, М.** Нові видання Книгоспілки за 2 тижні / М. Борткевич // Нова громада. – 1925. – № 23. – С. 31 : про книгу Г. Косинки «Мати».

404. **Білецький, О.** Про прозу взагалі та про нашу прозу 1925 року / О. Білецький // Червон. шлях. – 1926. – № 3. – С. 161 : про оповідання «Мати».

405. **Наєнко, М.К.** Із спадщини: [післямова до публ. оповідання «Фавст»] / М.К. Наєнко // Прапор. – 1990. – № 1. – С. 119 – 121.

406. **Кирилюк, С.** Онтологічний вимір особистості в оповіданні Григорія Косинки «Фавст» / С. Кирилюк // Наук. вісн. Чернівець. ун-ту : слов'ян. філологія. – 2004. – Вип. 214 – 215. – С. 32 – 37.

407. **Дмитренко, В.І.** Український Фауст Григорія Косинки / В.І. Дмитренко // Вісн. Луган. нац. пед. ун-ту. Сер. Філол. науки. – 2005. – № 1. – С. 66 – 73.

Про новелу «Фавст».

408. **Дмитренко, В.І.** Фаустівська міфологема в новелістиці Григорія Косинки : [про новелу «Фавст»] / В.І. Дмитренко // Современное литературоведение – 2011 : науч.-метод. сб. филол. работ. – Луганск, 2011. – Вып. 8 – С. 76 – 86.

409. **Доленго, М.** Художня проза по журналах «Червоний шлях» та «Життя й революція» за 1926 рік : (огляд) / М. Доленго // Культура і побут. – 1926. – № 51 – 52. – С. 4 – 6. – Дод. до газ. «Вісті ВУЦВК».

Про новелу «Циркуль».

410. **Тхорук, Р.Л.** Новела Григорія Косинки «Циркуль» / Р.Л. Тхорук // Використання спадщини забутих і повернутих діячів науки та

культури в навчальному процесі педагогічного вузу та школи : тези респ. міжвуз. наук.-практ. конф. – Рівне, 1991. – С. 154.

411. **Дмитренко, В.І.** Голод 20-х років у творчості письменників літературної організації «Ланка» – МАРС / В.І. Дмитренко // Вісн. Луган. нац. пед. ун-ту. Сер. Філол. науки. – 2007. – № 14. – С. 74 : про новелу «Циркуль».

2.2.3 Рецензії на твори Г. Косинки

412. **Лебідь, А.** // Життя й революція. – 1926. – № 8. – С. 122 – 124. – Рец. на кн.: В житах / Г. Косинка. – К. : ДВУ, 1926. – 189 с.

413. **Слісаренко, О.** // Червон. шлях. – 1926. – № 9. – С. 269 – 271. – Рец. на кн.: В житах / Г. Косинка. – [К.] : ДВУ, 1926. – 189 с.

414. **[Рецензія]** // Зоря. – 1926. – № 23. – С. 31. – Підпис : В. Ч-я. – Рец. на кн.: В житах / Г. Косинка. – К. : ДВУ, 1926. – 190 с.

415. **Шахівець, І.** // Культура і побут. – 1926. – № 31. – С. 7. – Дод. до газ. «Вісті ВУЦВК». – Рец. на кн.: В житах / Г. Косинка. – К. : ДВУ, 1926. – 192 с.

416. **Якубовський, Ф.** // Пролетар. правда. – 1926. – 31 серп. – Рец. на кн.: В житах / Г. Косинка. – К. : ДВУ, 1926. – 190 с.

417. **Клименко, В.** // Життя й революція. – 1928. – № 6. – С. 190 – 192. – Рец. на кн.: Вибрані оповідання / Г. Косинка. – К. : ДВУ, 1928. – 272 с.

418. **Якубовський, Ф.** // Критика. – 1928. – № 7. – С. 137 – 139. – Рец. на кн.: Вибрані оповідання / Г. Косинка. – К. : ДВУ, 1928. – 272 с.

419. **[Рецензія]** // Службовець. – 1928. – № 21. – 3-я с. обкл. – Рец. на кн.: Вибрані оповідання / Г. Косинка. – К. : ДВУ, 1928. – 272 с.

420. **Книжкові прем'єри** // Літ. панорама. 1989. – К., 1989. – С. 136. – Рец. на кн.: Гармонія / Г. Косинка. – К. : Дніпро, 1988. – 605 с.

421. **Мельник, В.** Палітри свіжість росяна / В. Мельник // Друг читача. – 1989. – 2 лют. – С. 4. – Рец. на кн.: Гармонія / Г. Косинка. – К. : Дніпро, 1988. – 605 с.

422. **Терещенко, М.** // Більшовик. – 1923. – 23 верес. – Рец. на кн. : Заквітчаний сон / Г. Косинка. – К. : Спілка, 1923. – 16 с.

423. **Полторацький, О.** Куркульська езопова мова / О. Полторацький // Критика. – 1931. – № 4. – С. 125 – 130. – Рец. на кн.: Змовини / Г. Косинка // Життя й революція. – 1930. – № 7. – С. 43 – 59.

424. **Доленго, М.** // Червон. шлях. – 1926. – № 1. – С. 275 – 276. – Рец. на кн.: Мати / Г. Косинка. – Х. : Книгоспілка, 1925. – 32 с.

425. [Рецензія] // Культура і побут. – 1926. – № 3. – С. 8. – Дод. до газ. «Вісті ВУЦВК». – Підпис: А. Л. – Рец. на кн.: Мати / Г. Косинка. – Х. : Книгоспілка, 1925. – 32 с.

426. **Савченко, Я.** // Життя й революція. – 1926. – № 4. – С. 122 – 123. – Рец. на кн.: Мати / Г. Косинка. – Х. : Книгоспілка, 1925. – 32 с.

427. [Рецензія] // Зоря. – 1926. – № 14. – С. 29 – 30. – Підпис: В. Ч. – Рец. на кн.: Мати / Г. Косинка. – Х. : Книгоспілка, 1925. – 32 с.

428. **Дерід, П.** // Культробітник. – 1928. – № 15 – 16. – С. 46. – Рец. на кн.: Мати / Г. Косинка. – Х. : Укр. робітник, 1928. – 64 с.

429. * [Рецензія] // Нові шляхи. – 1929. – № 4. – С. 26 – 27. – Підпис : І. К. – Рец. на кн.: На золотих богів / Г. Косинка. – К. : Слово, 1922. – 64 с. ; Мати / Г. Косинка. – Х. : Книгоспілка, 1925. – 32 с.

430. **Дорошенко, В.** // Літ.-наук. вісник (Львів). – 1922. – Т. 77, кн. 6. – С. 279 – 280. – Рец. на кн.: На золотих богів: дрібні оповідання / Г. Косинка. – К. : Слово, 1922. – 66 с.

431. **Денисюк, И.** На гребне времени / И. Денисюк // Дружба народів. – 1968. – № 2. – С. 272 – 274. – Рец. на кн.: На Золотих Богів : рассказы / Г. Косинка ; пер. с укр. – М. : Худож. лит., 1966. – 271 с.

432. **Півторадні, В.** Майстер карбованого слова / В. Півторадні // Жовтень. – 1963. – № 7. – С. 202 – 203. – Рец. на кн.: Новели / Г. Косинка. – К. : Радян. письм., 1962. – 221 с.

433. **Вірний, Б.** Сторінки розбурханих літ / Б. Вірний // Україна. – 1963. – № 9. – С. 17. – Рец. на кн.: Новели / Г. Косинка. – К. : Радян. письм., 1962. – 221 с.

434. * **Мицик, М.** Друге народження / М. Мицик // Молодь Черкащини. – 1963. – 18 січ. – Рец. на кн.: Новели / Г. Косинка. – К. : Радян. письм., 1962. – 221 с.

435. **Шумило, М.** Григорій Косинка / М. Шумило // Літ. Україна. – 1963. – 1 берез. – С. 2 – 3. – Рец. на кн.: Новели / Г. Косинка. – К. : Радян. письм., 1962. – 221 с.

436. * **Битюк, В.** Книга про революційне село / В. Битюк // Зоря Полтавщини. – 1963. – 3 квіт. – Рец. на кн.: Новели / Г. Косинка. – К. : Радян. письм., 1962. – 221 с.

437. **Гуцало, Є.** Майстерність слова / Є. Гуцало // Дніпро. – 1964. – № 1. – С. 153 – 156. – Рец. на кн.: Новели / Г. Косинка. – К. : Радян. письм., 1962. – 221 с.

438. [Рецензія] // Зоря. – 1927. – № 2. – С. 31. – Підпис : Zero. – Рец. на кн.: Політика / Г. Косинка. – К. : Маса, 1927. – 94 с.

439. **Полторацький, О.** // Пролетар. правда. – 1927. – 10 берез. – Рец. на кн.: Політика / Г. Косинка. – К. : Маса, 1927. – 94 с.

440. **Антоненко-Давидович, Б.** Новели полум'яних літ / Б. Антоненко-Давидович // Друг читача. – 1967. – 28 берез. – С. 4. – Рец. на кн.: Серце / Г. Косинка. – К. : Дніпро, 1967. – 198 с.

441. **Наєнко, М.** Трепетний як життя / М. Наєнко // Літ. Україна. – 1968. – 31 січ. – С. 2. – Рец. на кн.: Серце / Г. Косинка. – К. : Дніпро, 1967. – 198 с.

3 СПОГАДИ ПРО Г. КОСИНКУ

442. **Про Григорія Косинку** : спогади / упоряд. Т. Мороз-Стрілець. – К. : Радян. письм., 1969. – 216 с. – Зміст: Слово Косинки / М. Рильський; Серце нашого цвіту / В. Сосюра; Слово свіже і вражаюче / М. Стельмах; Сину мій / Н. Стрілець; Мій побратим / М. Касіян; У віночок слави / Ю. Смолич; Співець народу / П. Панч; Майстер карбованого слова / Б. Антоненко-Давидович; Промениста зірка / А. Шиян; Красивий душею / В. Минко; Світлий образ / Є. Кирилюк; Життєлюб; Раз-два-три; На кручах Дніпрових / А. Сривцев; Пломенистий Грицько / Т. Масенко; Зустріч у Ржищеві / О. Новицький; З історії однієї дружби / Ю. Мартич; Наш гарний сусіда / П. Матющенко; Згадую / О. Ковінька; Біля столу працівника ВУФКУ / О. Полторацький; Моє знайомство з Косинкою / М. Тарнов-

ський; Завжди пам'ятатиму його / Г. Григор'єв; Незабутні зустрічі / М. Гайдамака; Косинчине дозвілля / М. Файбишенко; Урок художника / В. Півторадні; Справжній талант / М. Галич; Чи знаєте ви Григорія Косинку? / О. Контребинська; Отакий він був; Косинчині розповіді; На трьох китах / Т. Мороз-Стрілець.

443. **Косинка, Г.** Гармонія : оповідання, публіцистика, спогади про Г. Косинку / Г. Косинка. – К. : Дніпро, 1988. – 605 с. – Із змісту: Ой, пустила синів за ворота / І. Вирган; Сину мій / Н. Стрілець; Слово Косинки / М. Рильський; Слово свіже і вражаюче / М. Стельмах; Серце нашого цвіту / В. Сосюра; Мій побратим / М. Касян; У віночок слави / Ю. Смолич; Спогад про автора «Матері» / Є. Кирилюк; Нескінчена повість / П. Панч; Покликаний революцією / Є. Шаблювський; Мій шуряк / О. Мороз; Пломенистий Грицько Косинка / Т. Масенко; І згадую / О. Ковінька; Промениста зірка / А. Шиян; Краплини споминів / Є. Кротевич; Майстер / А. Сривцев; Зустріч у Ржищеві / О. Новицький; Був у мене друг / В. Минко; Наш гарний сусіда / П. Матющенко; Моє знайомство з Косинкою / М. Тарновський; З історії однієї дружби / Ю. Мартич; Єдина зустріч / І. Варченко; Вітаю! Доброго ранку! / В. Глоба; Біля столу працівника ВУФКУ / О. Полторацький; Майстер карбованого слова / Б. Антоненко-Давидович; Промчав зіркою / Г. Григор'єв; Урок художника / В. Півторадні; Славний мій земляче / О. Зубченко; Незабутні зустрічі / М. Гайдамака-Дем'янчук; Справжній талант / М. Галич; Друг юності / Є. Онищенко; Косинчине дозвілля / М. Файбишенко; У пам'яті навічно / Д. Красицький; Наш друг Григорій / Ю. Мокрієв; Чи знаєте ви Григорія Косинку? / О. Контребинська; Спогад серце гріє; Косинчині розповіді; На трьох китах / Т. Мороз-Стрілець.

444. **Спогад серце гріє** : [уривки зі спогадів І. Виргана, М. Рильського, В. Сосюри, П. Панча, О. Мороза, Т. Масенка, А. Шияна, Є. Кротевича, А. Сривцева, О. Новицького, П. Матющенко, М. Тарновського, Ю. Мартича, Б. Антоненка-Давидович, О. Зубченка, М. Галич, Є. Онищенко, М. Файбишенка та ін.] // Заквітчаний сон / Г.М. Косинка. – К., 1991. – С. 266 – 277.

* * *

445. **Гай-Головко, О.** Смертельною дорогою : події нашого часу – Т. 1. / О. Гай-Головко. – Вінніпег : Тризуб, 1979. – С. 236 – 238 : про зустріч з Г. Косинкою у Харкові.

446. **Гуменна, Д.** Магія Косинчиного слова : (сторінки із кн. «Мрія, що зветься література») : [спогади] / Д. Гуменна // Сучасність. – 1980. – № 10. – С. 9 – 22.

447. **Гуменна, Д.** Дар Евдотеї : іспит пам'яті. Кн. 2. / Д. Гуменна. – Балтимор ; Торонто : Смолоскип, 1990. – С. 94, 95, 177 – 179, 197, 202 – 204, 206 : спогади про Г. Косинку.

448. **Колянківська, О.** Втілення вірності : [про Г. Косинку за спогадами його дружини Т. Мороз-Стрілець] / О. Колянківська // Жіночий світ. – 1990. – № 3. – С. 7 – 8.

449. **Костюк, Г.** Зустрічі і прощання : спогади. Кн. 1. / Г. Костюк. – Едмонтон : Канад. ін-т укр. студій, 1987. – С. 105, 201 – 209, 219 – 222, 226, 235, 394, 422, 460, 468, 491, 507, 599, 680 : про Г. Косинку.

450. **Костюк, Г.** Зустрічі і прощання : спогади. Кн. 2 / Г. Костюк. – К. : Смолоскип, 2008. – С. 285, 286, 300, 324 – 326, 357, 362, 363 : про Г. Косинку.

451. **Костюк, Г.** Григорій Косинка (29.06.1899 – 17.12.1934) : (з кн. спогадів) / Г. Костюк // Слово. – Торонто, 1987. – Зб. 11. – С. 270 – 279.

452. **Кротевич, Є.** Краплини спогадів : [про дружбу з Г. Косинкою] / Є. Кротевич // Літ. Україна. – 1967. – 22 груд., С. 3 : фотогр.

453. **Малицький, Ф.** Поезія в прозі : [спогади про Г. Косинку] / Ф. Малицький // Друг читача. – 1969. – 2 верес. – С. 5 : фотогр.

454. **Мартич, Ю.** Зустрічі без прощань : [спогади про М. Рильського] / Ю. Мартич // Вітчизна. – 1969. – № 1. – С. 183 – 184 : про дружбу М. Рильського з Г. Косинкою.

455. **Масенко, Т.** Роман пам'яті / Т. Масенко. – К. : Радян. письм., 1970. – С. 104 – 105, 107 – 111 : спогади про зустрічі з Г. Косинкою.

456. **Минко, В.** Червоний Парнас : сповідь колиш. плужанина / В. Минко. – К. : Радян. письм., 1972. – С. 119 – 123 : про зустрічі з Г. Косинкою.

457. **Мороз-Стрілець, Т.** На трьох китах : до 70-річчя від дня народж. Г.М. Косинки : [спогади] / Т. Мороз-Стрілець // Дніпро. – 1969. – № 10. – С. 140 – 144.

458. **Мороз-Стрілець, Т.** Син Буковини : [про зустрічі Г. Косинки з поетом Д.Ю. Загулом] / Т. Мороз-Стрілець // Вітчизна. – 1970. – № 8. – С. 187 – 191.

459. **Те саме** // Українські письменники у спогадах сучасників / упоряд. І. Лисенко. – К., 2012. – Т. 1. – С. 231 – 235.

460. **Мороз-Стрілець, Т.** Батьківські листи : [про листування Г. Косинки з В. Стефаником] / Т. Мороз-Стрілець // Україна. – 1971. – № 20. – С. 12.

461. **Мороз-Стрілець, Т.** Університет на дому : [спогади про дружбу Г. Косинки з В. Підмогильним] / Т. Мороз-Стрілець // Вітчизна. – 1981. – № 11. – С. 218 – 219 : фотогр.

462. **Мороз-Стрілець, Т.** З криниці болю : [спогади дружини Г. Косинки] / Т. Мороз-Стрілець // Вітчизна. – 1988. – № 9. – С. 65 – 70 : фотогр.

463. **Мороз-Стрілець, Т.** Репресований через місяць : [спогади про дружбу Г. Косинки з Є. Плужником] / Т. Мороз-Стрілець // Вітчизна. – 1988. – № 12. – С. 156 – 157.

464. * **Мороз-Стрілець, Т.** Голос пам'яті : спогади / Т. Мороз-Стрілець ; передм. В. Яременка. – К., 1989. – 198 с.

465. **Мороз-Стрілець, Т.** Реабілітований посмертно : із спогадів дружини Г. Косинки / Т. Мороз-Стрілець // Наука і культура. Україна. – К., 1989. – Вип. 23. – С. 435, 441 – 445.

466. **Мороз-Стрілець, Т.** Голос пам'яті : бесіда із дружиною Г. Косинки Т. Мороз-Стрілець / записала О. Логвиненко // Літ. Україна. – 1989. – 23 листоп. – С. 6 : фотогр.

467. **Мороз-Стрілець, Т.** Один з найстарших : [про зустрічі Г. Косинки з М. Вороним] / Т. Мороз-Стрілець // Лицар честі і краси : М. Вороний у спогадах, листах і матеріалах / упоряд. І. М. Лисенко. – К., 2011. – С. 42 – 47.

468. **Мороз-Стрілець, Т.** Пам'ятні зустрічі : [про дружбу Г. Косинки з Є. Плужником] / Т. Мороз-Стрілець // Українські письменники у спогадах сучасників / упоряд. І. Лисенко. – К., 2012. – Т. 1. – С. 321 – 322.

469. **Нитченко, Д.** Від Зінькова до Мельборну : спогади / Д. Нитченко // Березіль. – 1992. – № 3 – 4. – С. 106 – 107 : про зустріч з Г. Косинкою.

470. **Осьмачка, Т.** Косинка : (спогад) / Т. Осьмачка ; публ. та передм. М. Скорського // Київ. – 1997. – № 11 – 12. – С. 122 – 123.

471. **Осьмачка, Т.** Мої товариші : [спогади] / Т. Осьмачка // Науковий збірник (1945 – 1950 – 1995) / УВАН. – Нью-Йорк, 1999. – С. 351, 354, 358, 361 – 374, 376, 380 – 382, 385, 386 : про дружбу автора з Г. Косинкою.

472. **Те саме** // Березіль. – 1996. – № 3 – 4. – С. 98, 101, 105, 107 – 119, 125 – 128, 130, 131.

473. **Панч, П.** Нескінчена повість : [спогади про літ. вечір спілки «Плуг», на якому Г. Косинка читав новелу «На золотих богів»] / П. Панч // Срібний птах : хрестоматія з укр. л-ри для 11 кл. загальноосвіт. навч. закладів. – К., 2006. – Ч. 1. – С. 170 – 171.

474. **Плужник, Г.** Остання зустріч із Григорієм Косинкою / Г. Плужник // Дивослово. – 2008. – № 5. – С. 61 – 64 ; № 6. – С. 52 – 58.

475. **Поночовний, М.** Краплина життя : до 90-річчя з дня народж. Г. Косинки : (із спогадів про письм. – власних, а також почутих від сестер і братів у різні роки) / М. Поночовний // Київ. правда. – 1989. – 29 листоп. – С. 5 : фотогр.

476. **Смолич, Ю.** Розповіді про неспокій немає кінця. Кн. 3. / Ю. Смолич. – К. : Радян. письм., 1972. – С. 111 – 116 : спогади про зустрічі з Г. Косинкою у Харкові.

477. **Срывцев, А.** Встречи с Григорием Косынкoй / предисл. Т. Мороз-Стрелец // Радуга. – 1969. – № 11. – С. 151 – 159 : фот.

478. **Файбишенко, М.** Косинчине дозвілля : [спогади про зустрічі з Г. Косинкою у Харкові] / М. Файбишенко // Прапор. – 1963. – № 3. – С. 94 – 97, 108 – 109.

479. **Те саме** // Про Григорія Косинку : спогади. – К., 1969. – С. 116 – 121.

480. **Шабліовський, Є.** Покликаний грозою : [спогади про Г. Косинку] / Є. Шабліовський // Вітчизна. – 1969. – № 11. – С. 160 – 162 : фотогр.

4 УВІЧНЕННЯ ПАМ'ЯТІ Г. КОСИНКИ

481. **До видання** спогадів про Г. Косинку : [про засідання ювілейн. комісії по відзначенню 70-річчя Г. Косинки. Прийнято рішення про збір і вид. спогадів про письм.] // Літ. Україна. – 1968. – 5 січ. – С. 3.

482. **Тернавський, М.** Вечір Григорія Косинки : [у полтав. серед. шк. № 19 проведено літ. вечір з нагоди 70-річчя з дня народж. письм.] / М. Тернавський // Літ. Україна. – 1969. – 28 листоп. – С. 5.

483. **Пепа, В.** Поет громовиці : [у республік. будинку літераторів відбувся вечір, присвячений 70-річчю з дня народж. Г. Косинки] / В. Пепа // Літ. Україна. – 1969. – 2 груд. – С. 3.

484. **Овсієнко, А.** Косинчине свято в Щербанівці : [у рідному селі Г. Косинки відбулися урочисті збори і концерт на честь 70-річчя з дня народж. письм.] / А. Овсієнко // Літ. Україна. – 1969. – 5 груд. – С. 3.

485. **Григоренко, Т.** [У республік. будинку літераторів відбувся урочистий вечір, присвяч. 80-річчю з дня народж. Г. Косинки] / Т. Григоренко // Літ. Україна. – 1979. – 4 груд. – С. 4.

486. **Київ** : енцикл. справочник / под ред. А.В. Кудрицького. – 2-е изд. – Київ : Глав. ред. УСЭ, 1985. – С. 321 : меморіальна доска Г.М. Косинке установлена на доме № 24-б по ул. Владимирской, где жил писатель (1971).

487. **Ковалюк, М.** Вшанували розстріляних письменників : [укр. радіостанція в Едмонтоні провела передачу до 50-річчя з дня загибелі О. Влизька, Г. Косинки, Д. Фальківського та І. Крушельницького] / М. Ковалюк // Нові дні. – 1985. – № 421. – С. 30.

488. **Шепелюк, В.М.** В архівних установах республіки : [у Центр. держ. архіві-музеї л-ри і мист. УРСР відбувся літ.-мист. вечір, присвячений 90-річчю з дня народж. Г. Косинки. Вперше було показано фільм про письм. «Розкажи про мене» студії «Укртелефільм»] / В.М. Шепелюк // Архіви України. – 1990. – № 1. – С. 77 – 78.

489. **Проценко, Л.А.** Київський некрополь : путівник-довідник / Л.А. Проценко. – К. : Укр. письм., 1994. – С. 247 – 248 : Косинка Г.М. (1899 – 1934) – розстріляний, похований у братській могилі на Лук'янівському кладовищі. В Києві відкрито меморіальну дошку на будинку № 24-б по вул. Володимирській, де в 1924 – 1934 рр. жив письменник.

490. **Лукомська, І.** Поховання знайдене на Лук'янівському цвинтарі : [знайдено брат. могилу 28 жертв репресій, що були розстріляні 18 груд. 1934 р. (серед них Г. Косинка). Встановлено і освячено хрест, відбулася панахида] / І. Лукомська // Вечір. Київ. – 1994. – 24 груд. – С. 1.

491. **Кореневич, Л.** Допалав, але не згас : [про відзначення 100-річчя з дня народж. Г. Косинки : у Київ. будинку вчителя відбувся вечір пам'яті, у його рідному селі Щербанівці відкрито мемор. дошку] / Л. Кореневич // Літ. Україна. – 1999. – 16 груд. – С. 2 : фотогр.

492. **Жадько, В.** Український некрополь : іст. наук. довід. / В. Жадько. – К. : СПД Жадько В.О., 2005. – С. 44 : на Лук'янівському кладовищі – братське поховання 28 діячів культури, розстріляних 15 – 16 груд. 1934 р. На цьому місці 18 груд. 1994 р. поставлено дерев'яний хрест з переліком страчених (серед інших – Г. Косинка).

493. **Косинці Г.М.** : [мемор. дошка встановлена на буд. № 24-б по вул. Володимирській, де в 1924 – 1933 рр. жив письм. Скульптор Г.Н. Кальченко, архіт. А.Ф. Ігнащенко, відкрито 2 черв. 1971 р.] // У пам'яті Києва : наук. фотоілюстр. довід.-посіб. / В.О. Жадько. – К., 2007. – С. 109 : фотогр.

5 Г. КОСИНКА У ХУДОЖНІХ ТВОРАХ

494. **Багрянний, І.** Собачий бенкет : Григорієві Косинці та всім героям-воjakам Української Народної Республіки присвячено : [вірш] / І. Багрянний // Молода Україна. – 1957. – № 42. – С. 3.

495. **Те саме** // Шляхами пам'яті / упоряд. Г. Єфімова. – О., 2011. – С. 83 – 84.

496. **Драй-Хмара, М.** Пам'яті друга : на смерть Г. Косинки : [вірш] / М. Драй-Хмара // Дніпро. – 1989. – № 1. – С. 108.
497. **Те саме** // Вибране / М. Драй-Хмара. – К., 1989. – С. 139.
498. **Те саме** // Шляхами пам'яті / упоряд. Г. Єфімова. – О., 2011. – С. 84.
499. * **Забашта, Л.** Фотографія «Ланки» ; Крик : присвячується Г. Косинці : [вірші] / Л. Забашта // Устами неложними : поезії / Л. Забашта. – К., 2003. – С. 185, 192 – 193.
500. **Те саме** // Шляхами пам'яті / упоряд. Г. Єфімова. – О., 2011. – С. 73, 88.
501. **Коваленко, Т.** Що зберегла пам'ять : світлій пам'яті Г. Косинки : [вірш] / Т. Коваленко // Гармонія / Г.М. Косинка. – К., 1988. – С. 477 – 478.
- 502.* **Лубківський, Р.** Пам'яті Григорія Косинки : [вірш] / Р. Лубківський // Голос пам'яті / Т. Мороз-Стрілець. – К., 1989. – С. 181 – 182.
503. **Те саме** // Шляхами пам'яті / упоряд. О.Г. Єфімова. – О., 2011. – С. 86 – 87.
504. **Малишко, А.** Григорію Косинці : [вірш] / А. Малишко // Літ. Україна. – 1987. – 12 листоп. – С. 7.
505. **Те саме** // Шляхами пам'яті / упоряд. Г. Єфімова. – О., 2011. – С. 85.
506. **Масенко, Т.** «Є чари слова незабутні...» : [вірш] / Т. Масенко // Про Григорія Косинку : спогади. – К., 1969. – С. 77 – 78.
507. * **Масенко, Т.** Колосся жита України : пам'яті автора «В житах» / Т. Масенко // Голос пам'яті : спогади / Т. Мороз-Стрілець. – К., 1989. – С. 178 – 180.
508. **Масенко, Т.** «Є чари слова незабутні...» ; Колосся жита України : пам'яті автора «В житах» : [вірші] / Т. Масенко // Шляхами пам'яті / упоряд. Г. Єфімова. – О., 2011. – С. 85 – 86.
509. **Павличко, Д.** Читаючи Григорія Косинку : [вірш] / Д. Павличко // Вітчизна. – 1971. – № 1. – С. 4.
510. **Те саме** // Жовтень. – 1988. – № 10. – С. 11 – 12.
511. **Те саме** // Шляхами пам'яті / упоряд. Г. Єфімова. – О., 2011. – С. 86.

512. **Филипович, П.** На Косинку : [епіграма] / П. Филипович, М. Рильський // Поезії / П. Филипович. – К., 1989. – С. 125.

513. **Те саме** // Шляхами пам'яті / упоряд. Г. Єфімова. – О., 2011. – С. 191.

514. **Швець, П.** Косинчине серце : [вірш] / П. Швець // Літ. Україна. – 1988. – 25 лют. – С. 4.

515. **Швець, П.** Спогад про Щербанівку : Григорію Косинці : [вірш] / П. Швець // Поезія : збірка. – К., 1987. – Вип. 1. – С. 113 – 114.

516. **Швець, П.** Спогад про Щербанівку : Григорію Косинці ; Косинчине серце : [вірші] / П. Швець // Шляхами пам'яті / упоряд. Г. Єфімова. – О., 2011. – С. 87.

517. **Щирий, Т.** Наші новорічні побажання і віншування : Г. Косинці : [вірш] / Т. Щирий // Літ. газ. – 1928. – 20 січ. – С. 2.

518. * **Ющенко, О.** Борозна Григорія Косинки : [вірш] / О. Ющенко // Голос пам'яті : спогади / Т. Мороз-Стрілець. – К., 1989. – С. 180 – 181.

519. **Ющенко, О.** Рідні колоски : пам'яті Г. Косинки : [вірш] / О. Ющенко // Гомери України / О. Ющенко. – К., 1997. – С. 153 – 154.

520. **Ющенко, О.** Борозна Григорія Косинки ; Рідні колоски : [вірші] / О. Ющенко // Шляхами пам'яті / упоряд. Г. Єфімова. – О., 2011. – С. 86 – 88.

6 ФОТОГРАФІЇ, ПОРТРЕТИ, ШАРЖІ

521. **Михайлів, Ю.** Григорій Косинка : [портрет] / Ю. Михайлів // Нова громада. – 1923. – № 1 – 2. – С. 13.

522. **Григорій Косинка** – автор збірок «На золотих богів» і «В житах» : [шарж] // Глобус. – 1926. – № 24. – С. 467. – Підпис: Агніт.

523. **Те саме** // Про Григорія Косинку : спогади. – К., 1969. – С. 160 – 161 : вкл.

524. **Те саме** // Гармонія / Г. Косинка. – К., 1988. – С. 288 – 289 : вкл.

525. **Те саме** // Шляхами пам'яті / упоряд. Г. Єфімова. – О., 2011. – С. 191.

526. **Григорій Косинка** : [фотографія] // Глобус. – 1927. – № 4. – С. 55.
527. **Українські** письменники в Коростені : [фотогр., серед інших – Г. Косинка] // Глобус. – 1928. – № 24. – С. 392.
528. **Те саме** // Про Григорія Косинку : спогади. – К., 1969. – С. 160 – 161 : вклейка.
529. **Те саме** // Гармонія / Г. Косинка. – К., 1988. – С. 288 – 289 : вклейка.
530. **Дубинський, Г.** За відрядженням НКО їдуть за кордон київські письменники В. Підмогильний, М. Терещенко, І. Ле, Г. Косинка : [друж. шарж] / Г. Дубинський // Літ. газ. – 1928. – 15 жовт. – С. 1.
531. **Дубинський, Г.** Наш літературний Парнас : сучас. укр. письменники в шаржах / Г. Дубинський. – Х. ; К. : ДВУ, 1930. – С. 15 : Г. Косинка.
532. **Литвин, Ю.** Малюнки до повісті Г. Косинки «Гармонія» / Ю. Литвин // Літ. Україна. – 1967. – 22 груд. – С. 3.
533. **Григорій Косинка** : [фотографії 1923 – 1933 рр.] // Про Григорія Косинку : спогади. – К., 1969. – С. 32 – 33 : вклейка ; С. 64 – 65 : вклейка ; С. 96 – 97 : вклейка ; С. 128 – 129 : вклейка ; С. 160 – 161 : вклейка.
534. **Кальченко, Г.** Портрет Г. Косинки : [скульптура] / Г. Кальченко // Вітчизна. – 1969. – № 11. – С. 162.
535. **Те саме** // Літ. Україна. – 1969. – 2 груд. – С. 3.
536. **Касіян, В.** Григорій Косинка : малюнок / В. Касіян // Друг читача. – 1969. – 25 листоп. – С. 4.
537. **Те саме** // Друг читача. – 1989. – 2 лют. – С. 1.
538. **Те саме** // Укр. мова та л-ра. – 2002. – № 34. – С. 11.
539. **Григорій Косинка** : [фотографії 1926 – 1929 рр.] // Твори / Г. Косинка. – К., 1972. – С. 32 – 33 : вклейка ; С. 64 – 65 : вклейка ; С. 96 – 97 : вклейка ; С. 128 – 129 : вклейка.
540. **Пам'ятник** Григорію Косинці у с. Щербанівка (фрагмент) : [фотографія] // Літ. Україна. – 1979. – 4 груд. – С. 4.
541. **Те саме** // Заквітчаний сон / Г. Косинка. – К., 1991. – С. 224 – 225 : вклейка.

542. **Григорию Косынке** (1899 – 1934) : доска на фасаді здания (ул. Владимирская, 24-б) : [фотографія] // Киев : страницы мемор. летописи / А.М. Галайчук, И.Н. Воронцов. – 2-е изд. – К., 1987. – С. 173.
543. **Григорій Косинка** : [фотографії 1919 – 1933 рр.] // Гармонія / Г. Косинка. – К., 1988. – С. 288 – 289 : 12 л. вкл.
544. **Григорій Михайлович Косинка** (1899 – 1934) : [портрет] // Укр. мова і л-ра в шк. – 1988. – № 8. – 3-я с. обкл.
545. [Представники харківських письменницьких спілок «Гарт» і «Плуг», серед інших – Г. Косинка : фотографія (грудень 1923 р.)] // Наука і культура. Україна. – К., 1989. – Вип. 23. – С. 439.
546. **Те саме** // Вибрані твори / М. Хвильовий. – К., 2011. – С. 1023.
547. **Літературна група «Ланка»** : [фотогр. 1925 р., серед інших – Г. Косинка] // Наука і культура. Україна. – К., 1989. – Вип. 23. – С. 441.
548. **Те саме** // Друг читача. – 1991. – 30 січ. – С. 1.
549. **Перше фото Григорія Косинки (1919)** // Україна. – 1989. – № 47. – С. 20.
550. **Те саме** // Наука і культура. Україна. – К., 1989. – Вип. 23. – С. 437.
551. **Григорій Косинка** зі студентами Київського університету : [фотогр. 1923 р.] // Літ. Україна. – 1989. – 23 листоп. – С. 6.
552. **Григорій Косинка** : [фотографії 1923 – 1933 рр.] // Заквітчаний сон / Г.М. Косинка. – К., 1991. – С. 96 – 97 : вклейка ; С. 160 – 161 : вклейка ; С. 222 – 225 : вклейка.
553. **Касіян, В.** Григорій Косинка : дереворит (1962) / В. Касіян // Воскреснемо! : есе / Я.П. Гоян. – К., 2000. – С. 302.
554. **Те саме** // Шляхами пам'яті / упоряд. Г. Єфімова. – О., 2011. – С. 83.
555. **Дерев'яний хрест** на місці розстрілу в грудні 1934 р. 28 діячів культури. Лук'янівське кладовище, Київ (серед інших – Г. Косинка) : [фотографія] // Український некрополь : іст. наук. довід. / В. Жадько. – К., 2005. – С. 44.
556. **Жадько, В.О.** У пам'яті Києва : наук. фотоілюстр. довід.-посіб. / В.О. Жадько. – К. : Фенікс, 2007. – С. 77 : вул. Володимирська, 24-б – будинок, де мешкав Г. Косинка : фотогр. – Фото меморіальної дошки

Г.М. Косинці. Фото братського поховання 28 діячів культури (серед них – Г. Косинка) на Лук'янівському кладовищі.

7 БІБЛІОГРАФІЧНІ ПОСІБНИКИ, В ЯКИХ ВІДОБРАЖЕНІ ТВОРИ Г. КОСИНКИ ТА ЛІТЕРАТУРА ПРО НЬОГО

557. **За 25 літ** : літ. хрестоматія / уклад.: А. Лебідь, М. Рильський. – К. : Час, 1926. – С. 432 : Г. Косинка.

558. **Нові українські письменники за 1920 – 1926 рр.** : бібліографія // Життя й революція. – 1927. – № 5. – С. 279 : Г. Косинка.

559. **Лейтес, А.** Десять років української літератури (1917 – 1927) Т. 1. / А. Лейтес, М. Яшек. – Х. : ДВУ, 1928. – С. 247 – 251 : Косинка Григорій.

560. **Бібліографія** української літератури та літературознавства за 1928 рік / уклад. В. Шпілевич. – Х. ; К. : ДВУ, 1930. – С. 80 – 81 : Г. Косинка.

561. **Українські** письменники : біобібліогр. словник : у 5 т. Т. 4. / уклад. О.І. Черкашин та ін. – К. : Дніпро, 1965. – С. 767 – 770 : Косинка (Стрілець) Григорій Михайлович (1899 – 1934).

562. **Репресії 20–30–40-х і початку 50-х років на Україні** : наук.-допоміж. бібліогр. покажч. / упоряд.: Л.Ю. Ступак та ін. – К. : [Держ. іст. б-ка], 1992. – С. 78 – 79. Г.М. Косинка.

563. **Косинка** (справжнє прізвище – Стрілець) Григорій Михайлович (1899 – 1934) // Книги і долі : митці Розстріляного Відродження : біобібліогр. покажч. / упоряд. Г.І. Єфімова. – Одеса, 2002. – С. 178 – 186.

ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК

- Абакумов В. 371
 Авраменко О.М. 310
 Агєєва В.П. 355, 358
 Андрусяк І.М. 29, 279
 Анищенко К. (26, 130, 282), 283
 Антоненко-Давидович Б. 171, 440, 442–444
 Атаманюк В. 66, 148
- Багрянний** І. 494, 495
 Березюк В. 304
 Бернадська Н.І. 382
 Битюк В. 436
 Білецький О.І. 404
 Блакитний В. див. Еллан В.
 Боднарук І. 190, 191
 Бойко Ю.Г. 176, 207, 286, (362)
 Бондар Н.І. 260
 Бондарчук П.М. 301
 Борткевич М. 403
 Бублейник Л.В. 385
 Буркалець Н. 372, 387
 Бутенко М.К. 342
- Варченко** І. 443
 Винниченко В. (150–152, 270, 292)
 Вирган І. 443, 444
 Вірний Б. 433
 Влизько О. (299, 487)
 Вороний М. (467)
 Воронцов И.Н. 542
 Воронцова О.Л. 273, 285
 Гаєвська Н.М. 255
- Гай-Головко О. 445
 Гайдамака М. 442, 443
 Галайчук А.М. 542
 Галич М. (285), 442–444
 Галич О. 247
 Гальченко С. 151
 Гамсун К. (372)
 Гладіна Г. 367
 Глоба В. 443
 Гоголь М.В. 134
 Голубенко С. 346
 Голубєва З.С. 268
 Гончаренко В. 244
 Гоян Я.П. 269, 553
 Григоренко Т. 485
 Григор'єв Г. 442, 443
 Гриневич В. 305
 Гуменна Д. 446, 447
 Гуцало Є. 206, 231, 437
- Дейч А. 139
 Денисюк И. 431
 Дерід П. 428
 Дмитренко В.І. 287, 292, 300, 392, 393, 407, 408, 411
 Дніпровський І. 56
 Доленго М. 409, 424
 Дольников В. 242
 Домотенко Ю. 254, 284, (303)
 Донець Г. 199
 Дончик В.Г. 246
 Дорба И. 139
 Дорошенко В. 430

- Дорошкевич О. 166
 Драгоманов М. (26, 120)
 Драй-Хмара М. 496–498
 Дрозд В. 216
 Дуб К. 364
 Дубинський Г. 530, 531
- Еллан В. (26, 127)
 Ефімова Г.І. 276, 312, 495, 498,
 500, 503, 505, 508, 511, 513, 516,
 520, 525, 563
 Ефремов С.О. 356
- Жадько В.О. 291, 297, 492, 493,
 555, 556
 Жулинський М. 89, 97, 151, 224,
 226, 236, 237
 Журба С. 373
- Забашта Л. 499, 500
 Заваліна О.В. 263
 Заготова С.М. 105
 Загул Д.Ю. (458, 459)
 Заньковецька М.К. (46)
 Зеров М. 43, 44, 317, 319
 Зленко Г.Д. 266
 Зубленко О. 375
 Зубченко О. 443, 444
- Іваницька Л.В. 309
 Івченко М. (129)
 Ігнатенко П.Р. 195, 345
 Ігнащенко А.Ф. (493)
 Ірчан М. (123), 158
- Кавун Л.І. 352–354, 357, 397, 400–
 402
 Калашников П.В. 369
 Кальченко Г.Н. (493), 534, 535
 Касіян М. 442, 443, 536–538, 553,
 554
 Каспрук В. 233, 234
 Качкан В. 210, 234
 Килимник О. 201
 Кирилюк Є. (333), 442, 443
 Кирилюк С. 406
 Кислий Ф.С. 248, 249
 Клименко В. 417
 Клиновий Ю. 204, 205, 208, 209
 Кобилянська О. (197, 300)
 Коваленко Б. 322, (333)
 Коваленко Т. 501
 Коваль В.К. 222
 Ковалюк М. 487
 Ковінька О. 442, 443
 Козланюк П. (128)
 Колеснікова Ю. 31, 298
 Колянківська О. 448
 Кононенко П. 28
 Контребинська О. 442, 443
 Кореневич Л. 491
 Коряк В. 316
 Косилова Я. 308
 Косинка Г. 1–156, (157–563)
 Костащук В. 203
 Костюк Г. 179, 200, 449–451
 Кошар І. 152
 Кравців Б. 20, 180, 181
 Кронгауз Є. 138

- Красицький Д. 443
 Кротевич Є. 443, 444, 452
 Крушельницький І. (487)
 Крячок М. 262
 Кудрицький А.В. 256, 486
 Кузьменко В.І. 261
 Кулеба Г. 198
 Кулик І. 173
 Кучинський М. 303
- Лабінський М.Г. 256
 Лавріненко Ю. 77, 185–187
 Лаврусевич Н. 376, 377
 Лакиза П. 329
 Ле І. (530)
 Лебідь А. 62, 164, 412, 557
 Лейтес А. 137, 172, 559
 Лесин В. 197
 Лисенко І. 468
 Литвин Ю. 532
 Логвиненко Н. 370
 Логвиненко О. 466
 Лубківський Р. 502, 503
 Луків А. 380
 Лукомська І. 490
 Лупейко В. 306
- Малицький Ф. 453
 Малишко А. 504, 505
 Малкина Е. 139
 Маляр П. 82, 95, 214
 Мартич Ю. 338, 442–444, 454
 Масенко Т. 442–444, 455, 506–508
 Матеуш В.О. 307
- Матющенко П. 442–444
 Мафтин Н. 378
 Медвідь В. 289
 Мельник В. 421
 Минко В. 442, 443, 456
 Мислич О. 302
 Михайлів Ю. 521
 Мицик М. 434
 Міщенко О. 235
 Мовчан Р.В. 280, 293, 310, 359–361, 389
 Мокрієв Ю. 443
 Мороз О. 443, 444
 Мороз-Стрілець Т. 25–27, 85, 90, 140, 153, 218, 229, 247, (262), 442, 443, (448), 457–468, 477, 507, 518
 Музичка А. 332
- Наєнко М.К. 90, 132, 193, 194, 227, (230), 251, 272, 274, 275, 282, 283, 341, 347, 349, 350, 368, 405
 Неділько В.Я. 248
 Непорожній О. 24, 212
 Нитченко Д. 469
 Новицький О. 442–444
- Овсієнко А. 484
 Олійник Ф. 323
 Онацький Є. 184
 Онищенко Є. 443, 444
 Осьмачка Т. 147, (253, 258, 281), 470–472
- Павличко Д. 509–511

- Павловська В.П. 222
 Павловський В. 220
 Панч П. 442–444, 473
 Панченко М.Ю. 42
 Пахаренко В.І. 310
 Пепа В. 483
 Петренко Л.Я. 379, 390
 Петров В. 245
 Петровський О. 201
 Пинчук С. 267
 Півторадні В. 80, 432, 442, 443
 Підлісний А. 296
 Підмогильний В.П. 98, 134, 147,
 (461, 530)
 Пінчук Т.С. 288, 369
 Плужник Г. 474
 Плужник Є. (463, 468)
 Подоляк Б. див. Костюк Г.
 Подьячев С. (26, 124)
 Полторацький О. 423, 439, 442,
 443
 Поночовний М. 475
 Приходченко К. 388
 Проценко Л.А. 489

Рильський М. 21, 22, 62, 139, 164,
 192, 320, 321, 442–444, 454, 512,
 557
 Рудик 148
 Руль О. 362
 Русальський В. 19, 178
 Рябченко О. 313

 Савченко Я. 326, 327, 426

 Сальвіні Л. 141
 Сапун М.В. 381, 386, 391, 394–396
 Семенюк Г.Ф. 311
 Сидоренко Н. 366
 Скорський М. 258
 Слабошпицький М. 253, 281
 Слісаренко О. 76, 413
 Слоньовська О. 311
 Смілянський Л. 334
 Смолич Ю.К. 442, 443, 476
 Солод Ю.Д. 321, 363
 Сосюра В. 442–444
 Сривцев А. 442–444, 477
 Стельмах М. 21, 22, 442, 443
 Степченко О.П. 277
 Стефаник В. (148, 149, 169, 197,
 210, 243, 247, 460)
 Стрілець Н. 442, 443
 Стрілець О. (307)
 Ступак Л.Ю. 562

Тарновський М. 442–444
 Терещенко М. 422, (530)
 Тернавський М. 482
 Ткачук М.П. 383
 Трубай В. 294
 Тулуб З. 137
 Тхорук Р.Л. 410

Файбишенко М. 442–444, 478, 479
 Фальківський Д. (299, 487)
 Фащенко В.В. 252, 339, 340, 343,
 344

Федоренко Є.В. 82, 93, 95, 214,
251

Филипович П. 512, 513

Франко І. (26, 118, 119)

Чайковський Б.Й. 219

Чапленко В. 188, 336

Череватенко Л. 238

Черкашин О.І. 561

Чернова О. 177

Чернявський М. (26, 115)

Чехівський О.О. 351

Чехов А.П. 135

Чухліб В. 196

Хвильовий М. 56, 76, (320), 324,
(362), 546

Хізова Ю.І. 290

Ходоровський М. 232

Хоменко О. 28, 278, 374

Шабліовський Є. 443, 480

Шамрай А. 167

Шахівець І. 415

Швець П. 514–516

Шевченко А. 239

Шепелюк В.М. 488

Шиян А. 442–444

Шпілевич В. 560

Штейнбук Ф. 399

Штонь Г.М. 26, 140, 225, 227, 228,
242, 257, 348

Шудря М. 91, 156, 270

Шумило М. 211, 435

Щирий Т. 517

Щоголева В.В. 290

Щупак С. 331, (333), 335

Ющенко О. 518–520

Якимів О. 365

Якубовський Ф. 315, 325, 328, 330,
(333), 416, 418

Яременко В.В. 93, 94, 99, 251, 272

Яскор Л. 318

Яшек М. 559

Bahrij Pikulyk R.M. 143

Koshelivets I. 314

Savage A. 143

Szymanski C. 144

Taukach O. 145

Tkach Y. 146

ПОКАЖЧИК ТВОРІВ Г. КОСИНКИ

- Анархісти (оповідання) 6, 26, 27, 29–31, 48, 86, 137, 140
- Анкета (оповідання) 5, 7, 26, 27, 29–31, 52, 56, 66, 67, 76–78, 80, 86, 98, 137, 140
- Архітектоніка сценарію (стаття) 26, 126, 133
- Без моралі див. Оповідання без моралі
- В житах (оповідання) 5, 7, 19, 26, 27, 29–31, 47, 57, 58, 85, 93, 94, 96, 97, 101, 102, 137, 140, 141, 143, (280, 400, 401, 412–416)
- В степу див. Анархісти
- В хаті Штурми (оповідання) 7, 21, 22, 24–27, 29–32, 36, 98, 103–105, 139, 140
- Всиль Еллан (Блакитний) (нарис) 26, 127
- Вечірні тіні (оповідання) 5, 7, 26, 27, 29–31, 39, 98, 137, 140
- Гармонія (новела) 21–27, 29–32, 74, 98, 103–105, 139, 140, (382, 532)
- Гине коняка (фейлетон) 26, 121
- Голова ході (оповідання) 5, 7, 26, 29–31, 49, 82, 95, 137, 140, (161, 402)
- Гопачна шантрапа (фейлетон) 26, 117
- Десять (оповідання) 5, 7, 26, 27, 29–31, 85, 137, 140
- З робітничого життя (нарис) 106
- За ворітьми (оповідання) 3, 5, 7, 14, 16, 21, 22, 24–27, 29–32, 54, 55, 62, 137, 139, 140
- За земельку (новела) 21, 22, 24–27, 29–32, 34, 84, 98, 139, 140
- Заквітчаний сон (оповідання) 2, 26, 27, 29, 46, 88, 89, 99, 140, (422)
- Зелена ряса (оповідання) 5, 7, 21, 22, 24–27, 29–32, 51, 137, 139, 140, (161)
- Змовини (новела) 21, 22, 24–27, 29–32, 72, 98, 99, 139, 140, (382, 423)
- Калістрат Анищенко (стаття) 26, 130
- Лист з села (нарис) 26, 109
- Маленький фейлетон 26, 111
- Малюнки життя (нарис) 26, 108
- Мати (оповідання) 4, 5, 7, 9, 10, 19, 21, 22, 24–27, 29–32, 60, 61, 101, 137–140, 144, (280, 403, 404, 424–428)
- Мент (оповідання) 26, 27, 29–31, 34, 140
- Мистецтво (нарис) 122, 132, (194)
- Мистецтво праці (стаття) 26, 116

- Місячний сміх (оповідання) 5, 7, 26, 27, 29–31, 86, 137, 140
- На буряки (оповідання) 5, 7, 21–27, 29–33, 43, 44, 83, 137, 139, 140
- На золотих богів (оповідання) 1, 5, 7, 21, 22, 24–27, 29–32, 38, 42, 62, 82, 96, 98, 99, 101, 103–105, 137, 139, 140, (280, 316, 317, 382)
- Неньківці (нарис) 26, 112
- Новели дезертира (цикл оповідань) 47, 53, (162)
- Оповідання без моралі 6, 7, 26, 27, 29–31, 64, 98, 137, 140
- Перед світом (оповідання) 7, 21, 22, 24, 26, 27, 29–32, 35, 103–105, 137, 139, 140
- Під брамою собору (оповідання) 26, 27, 29–31, 34, 140
- Політика (оповідання) 6, 7, 11–13, 14, 21, 26, 27, 29–32, 65, 68, 79, 98, 99, 137–140, 144–146
- Попівська грязь (нарис) 26, 110
- Постріл (оповідання) 5, 7, 19, 26, 27, 29–31, 53, 85, 137, 140
- Промова див. Анкета
- Серце (оповідання) 15, 21, 22, 24–27, 29–32, 73, 86, 100, 139, 140
- Слава борцеві за міжнародну єдність трудящих (стаття) 26, 120
- Слава й шана непохитному борцеві за волю й щастя трудящого люду – Іванові Франкові (стаття) 26, 118, 119
- Сорочка (оповідання) 5, 7, 26, 27, 29–31, 50, 87, 137, 140, (161)
- Сходка (новела) 21, 22, 24–27, 29, 30, 32, 37, 103–105, 139, 140
- Театр та кінотеатр (стаття) 26, 125, 133
- Темна ніч (оповідання) 5, 7, 18, 24, 26, 27, 29–32, 42, 45, 69–71, 137, 140, 143
- Товариш Гавриш (оповідання) 5, 7, 21, 22, 24–27, 29–32, 59, 103–105, 139, 140
- Троскутний бій (оповідання) 7, 24, 26, 27, 29, 30, 32, 40, 41, 56, 88, 89, 99, 103–105, 137, 139, 140
- Уривок з щоденника (нарис) 26, 107
- Фавст (оповідання) 29–31, 75, 81, 90–94, 96, 101, 102, 140, (405–408)
- Циркуль (оповідання) 6, 7, 17, 21, 22, 24–27, 29–32, 63, 137, 139, 140, (409–411)

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	3
Григорій Косинка:	4
Основні дати життя і творчості Г. Косинки	17
1 Твори Г. Косинки	18
1.1 Проза.....	18
1.2 Інші твори.....	25
1.3 Твори Г. Косинки у перекладах іншими мовами	27
1.4 Листи та автобіографічні матеріали	28
2 Література про життя і творчість Г. Косинки	29
2.1 Загальні матеріали	29
2.2 Літературна творчість Г. Косинки	42
2.2.1 Загальні питання	42
2.2.2 Аналіз окремих творів.....	50
2.2.3 Рецензії на твори Г. Косинки	51
3 Спогади про Г. Косинку	53
4 Увічнення пам'яті Г. Косинки	58
5 Г. Косинка у художніх творах.....	59
6 Фотографії, портрети, шаржі	61
7 Бібліографічні посібники, в яких відображено твори Г. Косинки та література про нього	64
Іменний покажчик	65
Покажчик творів Г. Косинки.....	70